Tannhelse Rogaland

Årsmelding 2022

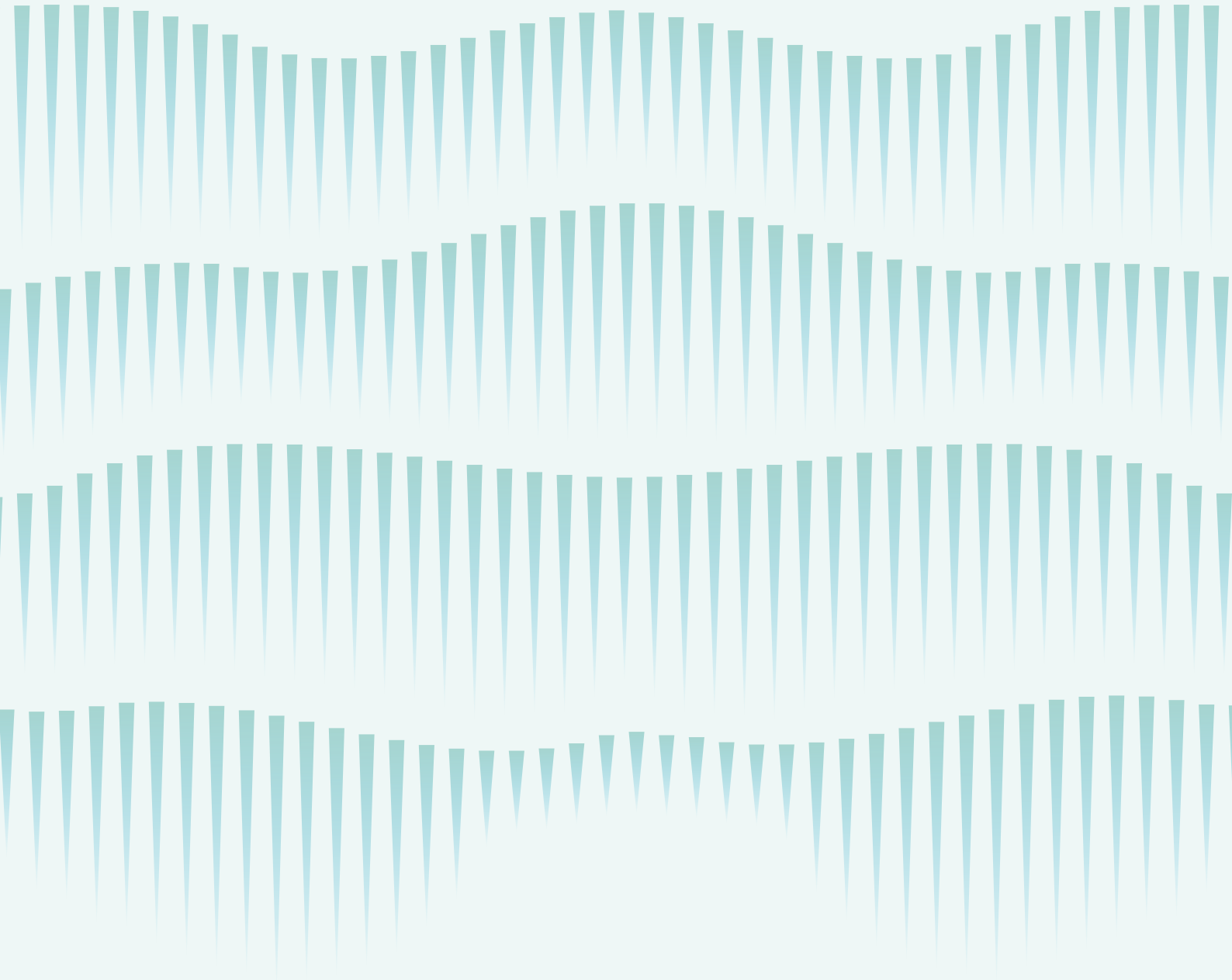

Styreleders forord

2022 var enda et år preget av utfordringer når det gjelder pandemi og økt beredskap, men der vi i løpet av året gikk over i en mer normal situasjon. Ledere og ansatte i Tannhelse Rogaland har jobbet godt gjennom hele året for å ivareta pasienter i en krevende situasjon. I 2022 har det vært et særlig fokus på kvalitet og pasient-sikkerhet i foretaket. Styret ser det som svært positivt at ledere og ansatte jobber systematisk med dette området.

Tannhelse Rogaland leverer som tidligere gode resultater. Oppdraget er levert i henhold til bestilling fra fylkestinget.

Den offentlige tannhelsetjenesten har fått utvidet mandatet sitt, og 21- og 22-åringene har fått rettigheter i løpet av 2022. Dette er i tråd med den overordnede helsepolitikken, der en styrking av det offentlige står sentralt.

I august 2022 oppnevnte Regjeringen et utvalg som skal gå gjennom tannhelsefeltet. Tannhelseutvalget skal foreta en helhetlig gjennomgang av tannhelsetjenesten, herunder organisering, finansiering og lovverket inkludert regulering og rettigheter. Fylkestannhelsesjefen i Rogaland er medlem i utvalget, og styret ser positivt på at foretaket deltar på de nasjonale helsepolitiske arenaene.

Et av Tannhelse Rogalands viktigste mål er å sikre nok fagfolk med riktig kompetanse i den offentlige tannhelsetjenesten i fylket. Det har gjennom året blitt jobbet systematisk med dette, der formålet er å etablere et kunnskapsgrunnlag og foreslå treffsikre tiltak i årene framover for å utdanne, rekruttere og beholde kvalifisert personell i tannhelsetjenesten for å møte utfordringene i tjenesten både på kort og lang sikt.

I 2022 var det 387 ansatte som jobbet i Tannhelse Rogaland. Vi trenger kompetanse som møter behovene i tjenesten, som fanger opp den odontologiske og teknologiske utviklingen, og som legger til rette for nye måter å jobbe på. Det vil derfor være viktig å jobbe for å rekruttere flere, og ikke minst, beholde de medarbeiderne vi har.

Styret har gjennom året holdt seg godt orientert om foretakets status gjennom løpende rapporter, møter med fylkestannhelsesjefen, 9 styremøter og ett styreseminar. Det er behandlet saker som omhandler bl.a. budsjett og regnskap, månedsrapporter, årsmelding, HMS og kvalitetssaker. Styreseminaret hadde tema på nasjonale føringer og endringer på tannhelsefeltet.

Styret ønsker å rette en takk til de ansatte i Tannhelse Rogaland og trekke fram den innsatsen som legges ned for å gi gode tannhelsetjenester til innbyggerne i fylket.

Tore Nordtun

Tore Nordtun
styreleder

MELMÆR & CO

Innhold

Sammendrag 4
Innledning – mål og oppgaver 8
Organisering 10
Styret og ledelse 11
Organisasjonskart per 31.12.2022 12
Bemanning 13
Tannklinikker 14
Klinikkplan 14
Oppussing og vedlikehold 15
Tannhelsetjenestenskompetansesenter Rogaland 15
IA-bedrift 16
Utviklingssamtaler 16
Etikk 16
Behandlingsomfang 18
Prioriterte grupper 20
Andre spesialtjenester 22
Tannhelseutvikling og resultater 24
Kompetanse 28
Kvalitet og pasientsikkerhet 30
Helse, miljø og sikkerhet 32
Folkehelsearbeid 36
Tiltak mot prioriterte grupper 38
Ulike undervisningsoppdrag 38
Likestilling og arbeid mot diskriminering 40
Universell utforming 42
Økonomi 44
Utfordringer og tiltak i 2023 46
Statistikk 48
Kariesstatistikk nøkkelårskull 48
Bekymringsmeldinger 54
Behandlingsomfang 56

Sammendrag

Årsmeldingen for 2022 beskriver tjenestene som Tannhelse Rogaland har levert. Det gjøres rede for foretakets økonomi, tannhelseutvikling og Tannhelse Rogaland som arbeidsplass.

Organisering

Tannhelsetjenesten i Rogaland er organisert som et fylkeskommunalt foretak med 388 ansatte hvorav kvinner utgjør 87,6 % av de ansatte. Foretaket har 34 tannklinikker inkludert Tannhelsetjenestens kompetansesenter Rogaland. Som IA-bedrift jobber foretaket kontinuerlig med å forbedre arbeidsmiljøet og videreutvikle organisasjonskultur med fokus på nærvær, omsorg, integrering og kvalitet

Behandlingsomfang

Foretaket har i 2022 levert tannhelsetjenester i tråd med bestillingen fra fylkestinget for 2022. I de prioriterte gruppene var 132 164 personer under tilsyn, og det ble ferdigbehandlet 68 457 pasienter. Totalt var 163 223 personer under tilsyn av Tannhelse Rogaland i 2022. Foretaket tilbyr narkose, lystgassbehandling, tilrettelagt behandling til de som trenger hjelp for å kunne mestre vanlig tannbehandling, tannlegevakt og tannbehandling til innsatte i fengsel.

Tannhelseutvikling og resultater

Tannhelseutviklingen har samme positive utvikling som i tidligere år, hvor flere og flere har null hull (DMFT=0).

Kompetanse

Rogaland har ansatte med høy faglig kompetanse og tilbyr tjenester med stor faglig bredde. Eksempler på tiltak som skal bidra til at de som kommer i kontakt med tjenesten møter ansatte med god og relevant kompetanse, er introduksjonsprogram og fadderordning for nyansatte, hospitering hos spesialist og utdanningsfond. Det samarbeides godt med Tannhelsetjenestens kompetansesenter Rogaland for forsknings- og fagutviklingsprosjekter.

Kvalitet og pasientsikkerhet

Tannhelse Rogaland har i 2022 arbeidet aktivt med internkontroll ved å sikre at foretaket er i tråd med regelverket og arbeidet med forbedringsområder. Det har særlig vært fokus på medisinsk utstyr, dekontaminering og pasientavvik.

HMS

Tannhelse Rogaland skal arbeidet for et trygt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø, gjennom kartlegging og risikovurdering, informasjon og opplæring.

Fylkestannhelsesjefen har det overordnede ansvar for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i foretaket. Ledere har ansvar for å gjennomføre HMS-arbeidet i samarbeid med vernetjenesten og øvrige ansatte.

HMS-årsrapport beskriver måloppnåelse og aktiviteter innen HMS for 2022.

Folkehelsearbeid

Tannhelse Rogaland arbeider for et kunnskapsbasert folkehelsearbeid, og målet er å sette befolkningen i stand til å bevare tenner for livet. For å oppnå dette samarbeides det med ulike aktører innenfor helse- og omsorgstjenester, folkehelserådgivere i kommuner, skoler og frivillige organisasjoner.

Universell utforming

Det har vært en prioritert oppgave for Tannhelse Rogaland å gi bedre brukervennlighet og tilgjengelighet for våre pasienter og allmennheten for øvrig. Flere konkrete tiltak er gjennomført for å sørge for at tannklinikkene er universelt utformet.

Økonomi

2022 endte med et regnskapsmessig resultat før administrative transaksjoner på -1,8 millioner kroner i forhold til budsjett. Netto driftsresultat er 2,3 millioner kroner.

Innledning – mål og oppgaver

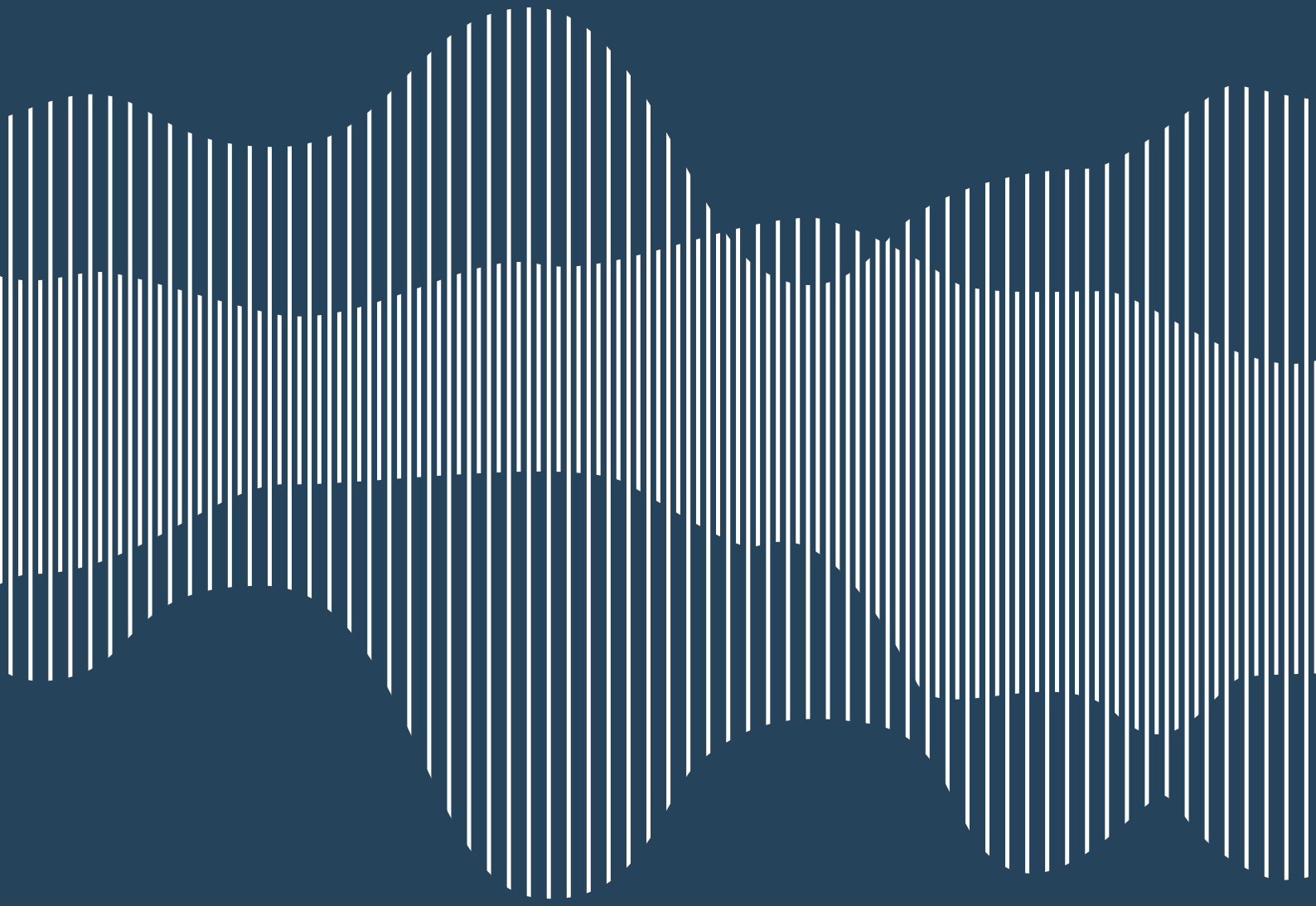

Tannhelse Rogaland sin visjon er «Ta vare på smilet». Denne er i kombinasjon med Rogaland fylkeskommunes visjon «Vi utvikler ett godt Rogaland» styrende for virksomheten.

De overordnede målene er å gi rett hjelp til rett tid, og sette befolkningen i stand til å bevare tenner for livet. Ved måloppnåelse bidrar vi til å utvikle et fylke som er godt å leve, arbeide og bo i for alle.

Fylkeskommunen har etter lov om tannhelsetjenesten (1984) ansvar for Den offentlige tannhelsetjenesten og skal sørge for at tannhelsetjenester, herunder spesialisttjenester, i rimelig grad er tilgjengelige for alle som bor eller midlertidig oppholder seg i fylket.

Fylkeskommunen skal fremme tannhelsen i befolkningen og ved sin tannhelsetjeneste sørge for nødvendig forebyggelse og behandling. Den skal spre opplysning om og øke interessen for hva den enkelte selv og allmennheten kan gjøre for å fremme tannhelsen.

Den offentlige tannhelsetjenesten skal organisere forebyggende tiltak for hele befolkningen. Den skal gi et regelmessig og oppsøkende tilbud til:

a. Barn og ungdom fra fødsel til og med det året de fyller 18 år.
b. Psykisk utviklingshemmede i og utenfor institusjon.
c. Grupper av eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie.
d. Ungdom som fyller 19 eller 20 år i behandlingsåret.
e. Andre grupper som fylkeskommunen har vedtatt å prioritere.

Stortinget har vedtatt at 20- og 22-åringene fra 1. januar 2022 skal få 50 % rabatt på tannbehandling etter fylkeskommunale takster.

Fylkeskommunen har vedtatt å gi fri undersøkelse og tannbehandling til gruppe E:

- Innsatte i fengsel
- Personer med psykiske lidelser som er i poliklinisk behandling
- Personer i pleie av pårørende

Rusmiddelavhengige gis også et tilbud etter eget regelverk.

I samsvar med lov om tannhelsetjenesten skal helsefremmende og forebyggende arbeid prioriteres framfor behandling. For å oppfylle krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, er et godt samarbeid med kommunene og andre samarbeidspartnere nødvendig.

I tillegg til de prioriterte oppgavene ytes det tjenester til voksne pasienter mot betaling etter fylkeskommunens bestemmelser.

Tannhelse Rogaland er den tjenesten i Rogaland fylkeskommune, bortsett fra offentlig kommunikasjon, som har størst kontakt med befolkningen. I 2022 var 163 223 personer under tilsyn av Tannhelse Rogaland.

Organisering

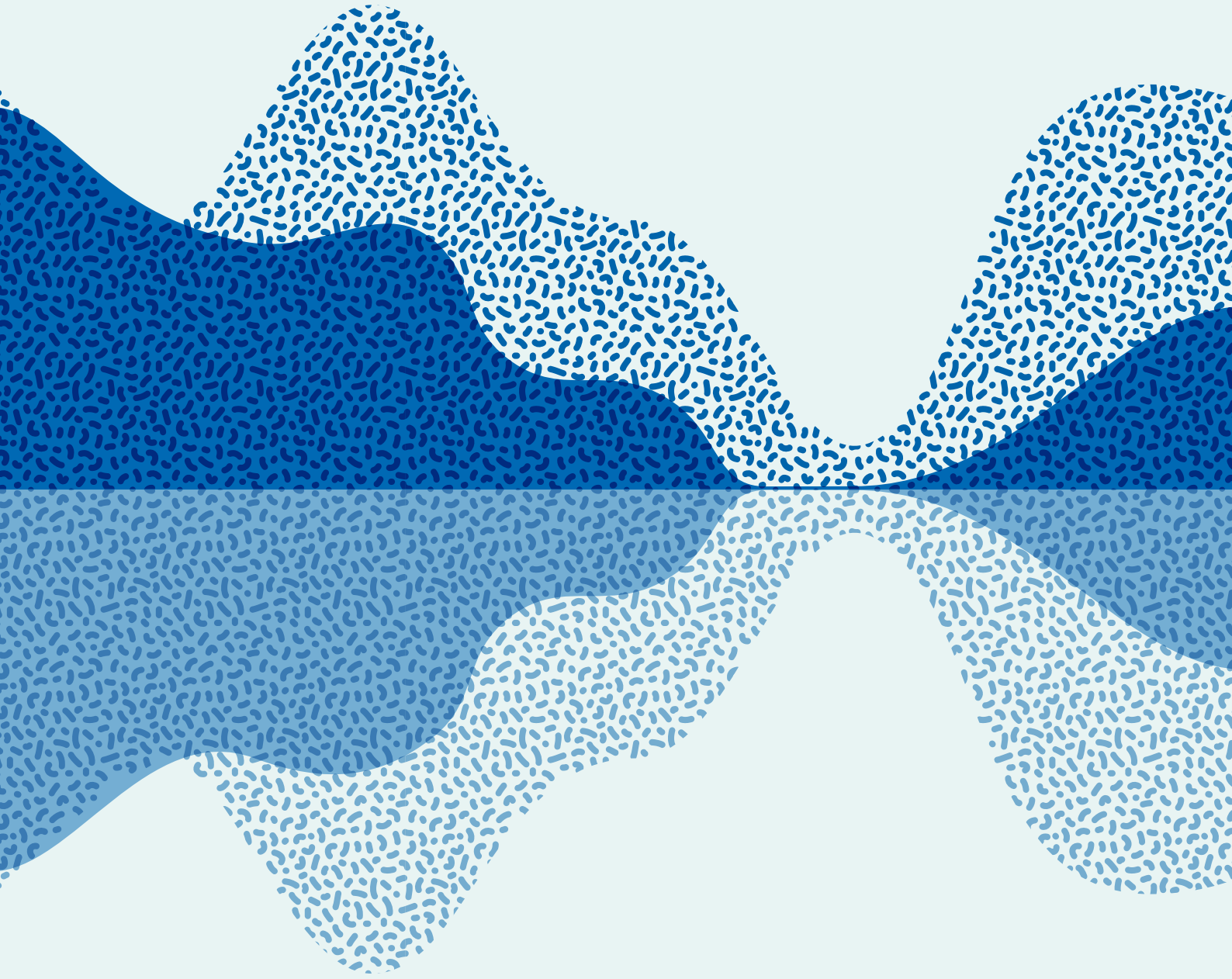

Styret og ledelse

Tannhelse Rogaland FKF ivaretar fylkeskommunens ansvar for den offentlige tannhelsetjenesten i Rogaland. Tannhelse Rogaland FKF har siden 1. januar 2004 vært organisert som et fylkeskommunalt foretak. Pernille Lysaker er daglig leder/ fylkestannhelsesjef.

Foretakets styre består av fire representanter oppnevnt av fylkestinget og en ansattrepresentant som er valgt av de ansatte i Tannhelse Rogaland.

Styret pr 31.12.2022	
Styremedlemmer	**Varamedlemmer**
Tore Nordtun (leder)	Knut Vassbø
Trude Marit Risnes (nestleder)	Gunn Sjurseike Dale
Espen Enoksen	Åse Odland
Tone Åslaug Kringeland	Gustav Løge Fosse
Christiane Howlid Dale (ansattes representant)	Nooralhuda Asaad Al-Rubaye (ansattes representant)

Styret i Tannhelse Rogaland FKF har avholdt 9 ordinære møter i 2022. Møtene er åpne for publikum og saksdokumentene offentlige. Fylkestannhelsesjefen og styreleder har hatt regelmessige møter hele året. De har drøftet aktuelle saker og utfordringer i organisasjonen. Sakene har blant annet vært knyttet opp til smittevern og beredskap, rekruttering, budsjett, regnskap, sykefravær, månedsrapporter, kvalitet og HMS.

Fylkestannhelsesjefen har hatt jevnlig kontakt med og deltatt i samarbeidsforum med de andre fylkestannlegene/fylkestannhelsesjefene i Norge.

Organisasjonskart per 31.12.2022

Tannhelse Rogaland justerte organisasjonsmodellen i 2021. Det ble innført et nytt ledernivå som sammen med fylkestannhelsesjefen utgjør ledelsen i Tannhelse Rogaland.

* Klinikken ledes av klinikkleder
** Forskningsavdelingen ledes av forskningsleder

Bemanning

Tannhelse Rogaland FKF hadde pr. 31.12.2022 ansatte fordelt slik:

	Kvinner	Menn	Totalt
Tannlege	106	28	134
Tannpleier	54	1	55
Tannhelsesekretær, klinikkassistent, resepsjonist	154	2	156
Renholder	7	1	8
Servicetekniker		2	2
Konsulent, rådgiver, saksbehandler, forskningsansatte	14	4	18
Psykologer	4		4
Leder med fullt personalansvar	7	3	10
Totalt antall personer pr 31.12.2022	**346**	**41**	**387**

Rekruttering til ledige tannlege-, tannpleier- og tannhelsesekretærstillinger har vært vanskelig også i 2022, men det har løsnet noe når det gjelder tannlege- og tannpleierstillinger. Foretaket har lagt ned en stor innsats når det gjelder rekruttering og har hatt stand på NTF landsmøte, utdanningsmesser i Malmø og Stavanger. I tillegg har vi deltatt på student-kvelder med odontologistudenter ved UiB og UiO for å presentere foretaket. Ansatte i Tannhelse Rogaland har vært på Bergeland videregående skole og informert om arbeids-oppgaver i Den offentlige tannhelsetjenesten og hva Tannhelse Rogaland kan tilby.

Enkelte stillinger har vært utlyst flere ganger uten at det har meldt seg kvalifiserte søkere. I enkelte distrikt har det vært nødvendig å lyse ut tannpleierstillinger i tannlegestillinger for å sikre forsvarlig drift. Tannhelse Rogaland konkurrerer om personell med privat tannlegepraksis og andre fylkeskommuner. Lønnsmessig er det vanskelig å konkurrere med privat praksis.

Årsaker til turnover i Tannhelse Rogaland

Turnover var 8,8 prosent i 2022. Hovedårsak til avslutning av arbeidsforhold i Tannhelse Rogaland er overgang til privat praksis.

Praksis

Tannklinikkene tilbyr praksisplasser til alle de tannhelsefaglige utdanningene. Tannhelse Rogaland har i løpet av 2022 hatt 9 tannlegestudenter, 6 tannpleierstudenter og 23 tannhelsesekretærelever utplassert i tannklinikkene. Studentene og elevene får i praksisperioden innblikk i det daglige arbeidet ved tannklinikkene. 18 tannlege- og tannpleierstudenter hadde sommerjobb i Tannhelse Rogaland i 2022. Dette er et viktig rekrutteringstiltak.

Rett under 90 % av de ansatte i foretaket er kvinner. Den skjeve kjønnsbalansen kan delvis forklares med at tannhelsesekretær og tann-

pleier tradisjonelt har vært kvinnedominerte yrker. I de senere årene har det også vært færre menn som søker seg til tannlegestudiet. Samtidig ser vi at flere menn søker seg til tannpleier og tannhelsesekretæryrket. I Tannhelse Rogaland er 102 av 128 tannleger kvinner. I ledergruppen er fem av seks ledere kvinner.

Tannklinikker

Tannhelse Rogaland har 34 offentlige tannklinikker spredt rundt om i fylket, fra Sokndal i sør til Sauda i nord. I tillegg er det behandlingsrom på Haugesund sjukehus, Stavanger universitetssjukehus og i Åna kretsfengsel. Tannhelse Rogaland har tannlegevakt

Klinikkplan

I 2022 har det vært arbeidet aktivt med å følge opp vedtatt klinikkplan 2020 - 2030.

Våren 2022 ble Tannhelse Rogaland kontaktet av Studentsamskipnaden i Stavanger om det var interesse for å ha tannklinikk i velferdssenteret som skal bygges på universitetsområdet. Samskipnaden skal opp med et nytt helsesenter og tilbød Tannhelse Rogaland å ha tannklinikk i bygget. Fylkestinget vedtok i april 2022 å opprette en tannklinikk på universitetsområdet. Planlegging av klinikken pågår.

Klinikkplan

Vedtak	Status
Kompetansesenteret ombygging og utvidelse	Planlegging av ombygging og utvidelse av klinikken pågår. Planlagt oppstart for byggefasen er i april 2023.
Ganddal, Lura og Sandnes skal slås sammen	Lokaler er funnet i Sandnes sentrum. Tegning av klinikken pågår. Planlagt innflytting vår 2025.
Skjold og Tysvær skal slås sammen til klinikk i Aksdal	Tannhelse Rogaland er i dialog med eier av Aksdal senteret om lokaler.
Etablere ny klinikk på Hundvåg	Mulige lokaler er funnet i et bygg som Stavanger utvikling skal sette opp. Planlagt innflytting 01.01.25.
Nærbø og Varhaug skal slås sammen	Skal arbeides videre med i 2023.

Oppussing og vedlikehold

Det har vært gjennomført nødvendig vedlikehold og oppussing av Moi tannklinikk, Kvitsøy tannklinikk, Tysvær tannklinikk og Madla tannklinikk. I tillegg er det gjennomført mindre vedlikeholdsarbeid ved flere andre klinikker, herunder tilpasning i forhold til universell utforming. To tannklinikker har fått røntgen på hvert sitt behandlingsrom som ikke hadde røntgen fra før.

Tannhelsetjenestens kompetansesenter Rogaland

Tannhelse Rogaland eier Tannhelsetjenestens kompetansesenter Rogaland. Kompetansesenteret består av Stavanger og Haugesund spesialisttannklinikk og en forskningsavdeling i Stavanger. Tannhelsetjenestens kompetansesenter Rogaland ble etablert i 2008. Senteret er ett av fem regionale odontologiske kompetansesenter. Det bevilges egne midler over Statsbudsjettet til disse sentrene for å finansiere fagutvikling og praksisnær forskning innen tannhelsefeltet. Fylkestannhelsesjefen har det overordnede ansvaret for Kompetansesentret.

Det er godt samarbeid mellom Kompetansesenteret og de lokale tannklinikkene. Det henvises til Tannhelsetjenestens kompetansesenter Rogalands årsmelding for informasjon om spesialisttjenester og forskningsaktivitet.

Sykefravær i %

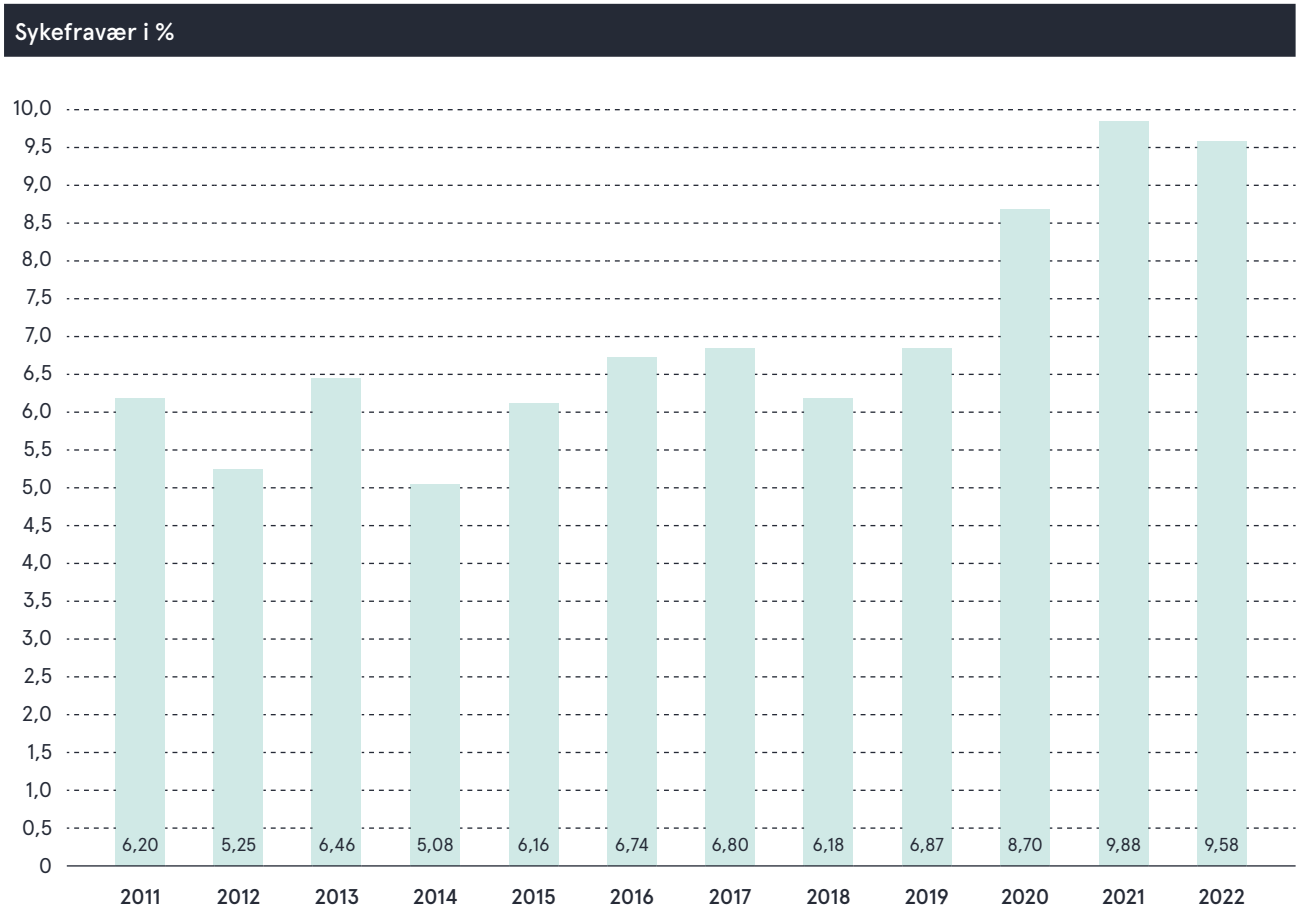

IA-bedrift

Som IA-bedrift arbeider Tannhelse Rogaland kontinuerlig med å forbedre arbeidsmiljøet og videreutvikle organisasjonskulturen med fokus på nærvær, omsorg, integrering og kvalitet. Sykefraværet i Tannhelse Rogaland har gått noe ned fra 2021, men er fremdeles for høyt. Arbeidet med å redusere dette er prioritert i 2023. Vakanser bidrar til økt press på de som står igjen, og kan være en årsak til fraværet.

Fylkeskommunen i Rogaland har utarbeidet retningslinjer for sykefravær og veileder for sykefraværsoppfølging – et oppslagsverk for ansatte, ledere og andre involverte. Denne gir et klart bilde av forventninger til arbeidsgiver og arbeidstaker, som vil skape forutsigbarhet, struktur og systematikk i sykefraværsarbeidet. Både medarbeiders og arbeidsgivers interesser ivaretas. Ledere, tillitsvalgte og verneombud i organisasjonen har fokus på medarbeidernes medvirkningsplikt og leders tilretteleggingsplikt.

Utviklingssamtaler

I utviklingsamtaler styrkes de ansattes medbestemmelse, og ansvar for egen læring og utvikling. Det er viktig for at medarbeiderne skal kunne realisere sitt potensial og organisasjonen nå sine mål. Gjensidig forventningsavklaring er viktig for at medarbeiderne skal få god rolleforståelse. Medarbeider og leder gjennomgår årlig hvilke forventninger de har til hverandre. Enighet om konkrete mål, og hvordan man skal nå dem på individnivå, er viktig slik at Tannhelse Rogaland kan nå sine overordnede mål. Målet er å gjennomføre utviklingssamtaler hvert år. I 2022 kom man i mål med utviklingssamtaler med unntak av et distrikt.

Etikk

For å sikre en høy etisk standard i virksomheten blir retningslinjer for etikk og varsling av kritikkverdige forhold regelmessig tatt opp på vernerunder og distriktsmøter. Det bidrar til kunnskap om og bevisstgjøring rundt etiske utfordringer i hverdagen. Fylkestannhelsesjefen sitter i etikkutvalget i Rogaland fylkeskommune.

Behandlingsomfang

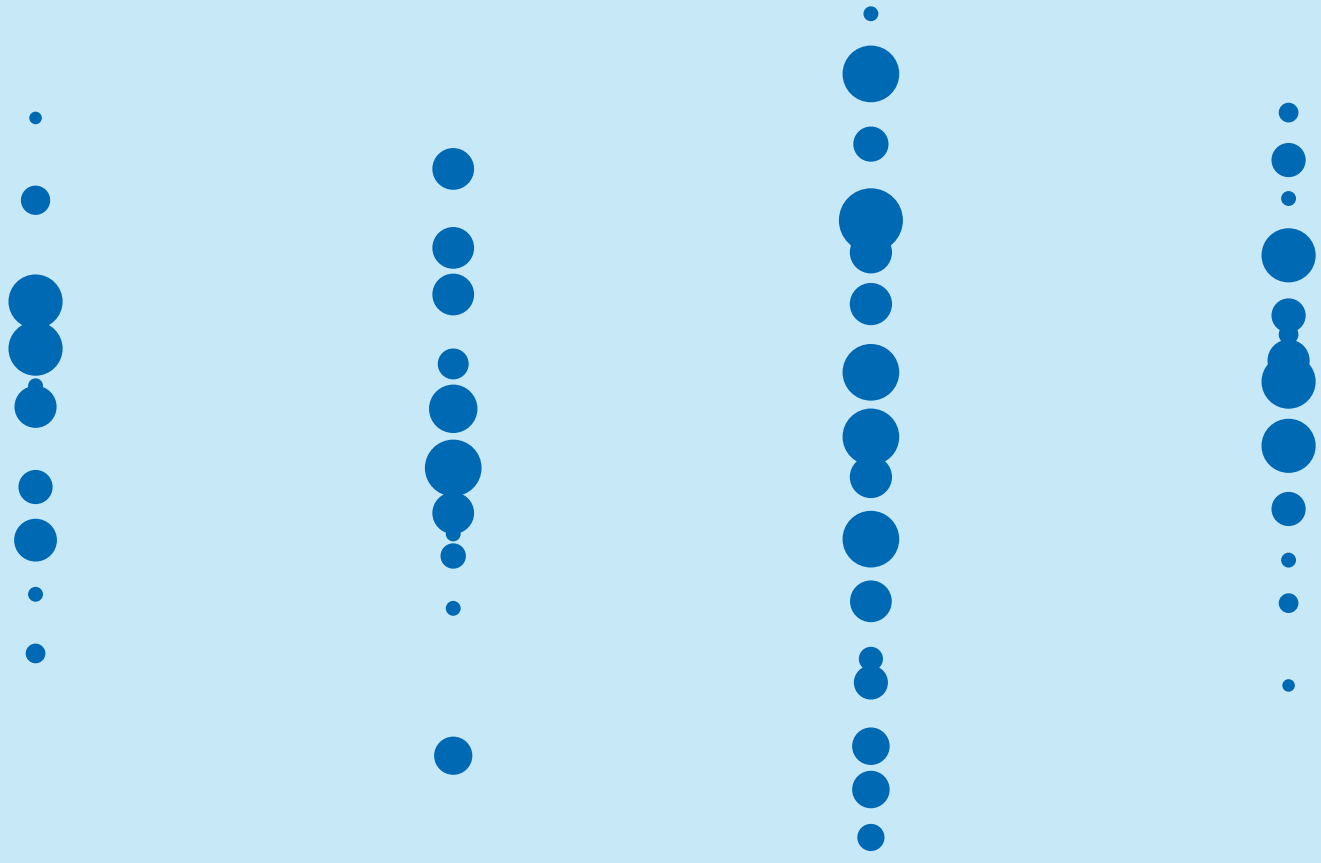

Mål for tjenesteomfang er definert i årlig driftsplan og bestilling fra Fylkestinget

Året 2022 ble for Tannhelse Rogaland et år der covid-19 pandemien fikk stadig mindre konsekvenser for driften. Etterslep fra 2021 har preget noen klinikker, men det har blitt jobbet godt på flere områder for å ta det inn igjen.

At pasientene er *under tilsyn* i den offentlige tannhelsetjenesten vil si at vedkommende har mottatt:

- tannhelseundersøkelse av tannlege eller tannpleier
- forebyggende tiltak og opplæring i egenomsorg
- nødvendig tannbehandling
- tilbud om regelmessig oppfølging med individuelt tilpassede innkallingsintervaller

Tid mellom innkallingene vurderes ut ifra en individuell risikovurdering av hver pasient. Forskning viser at det er faglig forsvarlig å ha innkallingsintervall opp til 24 måneder for individer med god tannhelse. For andre kan det være behov for oppfølging med kortere intervaller. Der det har vært knapphet på ressurser, har foretaket prioritert barn og unge, og da spesielt barn med utfordringer og dårlig tannhelse. Barn kalles inn til sin første undersøkelse når de fyller tre år. Dersom barn har behov for oppfølging før treårsalder, samarbeides det med helsestasjonstjenesten for eventuelle henvisninger.

Behandlingsomfang

Pasientgrupper	Mål	2022 Resultat	%*	2021 Resultat	%*	2020 Resultat	%*	2019 Resultat	%*
Gruppe A	111 600	105 858	95	107 104	96	106 839	95	111 338	98
Gruppe B	1 800	1 696	93	1 773	92	1 741	94	1 819	97
Gruppe C1	3 200	2 540	84	2 676	76	2 963	85	2 918	95
Gruppe C2	2 600	2 218	86	2 237	85	2 010	82	2 228	89
Gruppe D	11 200	10 214	88	10 017	89	10 287	89	10 804	91
Gruppe E og rus	1 500	1 233	87	1 378	-	1 408	-	1 457	-
21- og 22-åringer	5 000	8 405	85						
Sum A – E	**136 900**	**132 164**	**-**	**125 185**	**-**	**125 248**	**-**	**130 564**	**-**
Gruppe F	35 000	31 059	6	37 919	8	37 626	11	42 259	12
Sum A – F	**171 900**	**163 223**	**-**	**163 104**	**-**	**162 874**	**-**	**172 823**	**-**
Pasientinntekter	103,9 mill.	97,1 mill.		102,5 mill.		77,4 mill.		101,7 mill.	

* % under tilsyn i forhold til reelt antall pasienter og ikke i forhold til måltall.

Årsaker til at pasienter ikke er under tilsyn

Tannhelsedistrikt	Totalt	Ikke møtt	Takket nei	Etterslep
Gruppe A	5 445	1 568	390	3 487
Gruppe B	128	45	20	63
Gruppe C1 og C1 rus	499	29	121	349
Gruppe C2	373	97	122	154
Gruppe D	1 335	607	274	454
Gruppe E og rus	190	100	23	67
21- og 22-åringer	1 495	368	391	736
Sum prioriterte grupper	9 465	2 814	1 341	5 310
Gruppe F	6 312	181		6 131
Tannhelse Rogaland	**15 777**	**2 995**	**1 341**	**11 441**

Prioriterte grupper

Lov om tannhelsetjenesten er en rettighetslov som gir føringer for hvem som har rett på gratis tannbehandling. I tillegg har Fylkestinget i Rogaland vedtatt at andre grupper også skal ha gratis tannbehandling på offentlig tannklinikk. Andre grupper får rettigheter etter andre bestemmelser. Det kan i enkelte av gruppene være en utfordring i det å nå frem til pasienter og brukere som har rettigheter. Systematisk samhandling med kommunene og andre samarbeidspartnere er viktig.

Gruppe A: Barn og unge fra 0–18 år

Tannhelse Rogaland har god kontroll på denne gruppen pasienter, med 105 858 under tilsyn. Dette utgjør 95,1 %.

Gruppe A oppdateres med opplysninger fra folkeregisteret. Tannklinikkene benytter SMS-innkalling og varsling i forkant av timeavtalen for å redusere antall ikke-møtt.

Foretaket har egne rutiner for ikke-møtt pasienter.

I 2022 ble det rapportert 12bekymringsmeldinger fra Tannhelse Rogaland til barnevernstjenesten. Dette tallet er enda lavere enn fjoråret der vi registrerte at antallet meldinger var gått noe ned. Foretaket har egne rutiner for melding, og disse følger den nasjonale faglige retningslinjen for tannhelsetjenester til barn og unge 0-20 år. I tillegg mottok foretaket 21 anmodninger om opplysninger fra barnevernet. I 2023 skal man omarbeide samarbeidsavtalene med barnevernet slik at de følger retningslinjen TannBarn, og ta opp igjen rutinene om årlige treffpunkt og signering av samarbeidsavtaler med barnevernet i kommunene.

Gruppe B: Psykisk utviklingshemmede over 18 år

Måloppnåelsen i denne gruppen er god; I 2022 var 93 % under tilsyn. Det er vanskelig å få oversikt over det totale antallet på grunn av taushetspliktbestemmelser, og vi er avhengige av et godt samarbeid med helse- og omsorgstjenesten i kommunene for å nå pasientene i denne gruppen.

Gruppe C: Eldre, uføre og kronisk syke med opphold i somatiske og psykiatriske institusjoner eller som mottar hjemme-baserte tjenester

I 2022 hadde Tannhelse Rogaland tilsyn med 83,6 % av antallet C1-pasienter som er meldt inn fra kommunene. For gruppe C2 var 85,6 % under tilsyn.

For å sikre at de pasientene som er innenfor denne gruppen får tilbud, er Tannhelse Rogaland avhengig av et godt samarbeid med den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Det er etablert samarbeidsarenaer mellom tannhelsetjenesten og representanter fra de ulike hjemmesykepleieområdene, og de ulike institusjonene. Tannhelse Rogaland har tegnet samarbeidsavtaler med 21 av 23 kommuner i Rogaland på et overordnet nivå i 2021. I 2022 ble i stor grad arbeidet med å få avholdt samarbeidsmøter, og få signert samarbeidsavtaler på kommunalt virksomhets-nivå i alle distrikter fullført. Tannhelse Rogaland tilbyr veiledning, undersøkelse, forebyggende tiltak og eventuelt tannbehandling. Helse- og omsorgstjenesten har ansvar for å følge opp daglig tann- og munnstell, og å formidle tilbudet til brukerne og gi tilbakemelding til tannhelsetjenesten.

Gruppe D: Unge som fyller 19 og 20 år i behandlingsåret

Tannhelse Rogaland har 88,4 % av de kjente pasientene i gruppen under tilsyn i 2022.

Gruppe E: Andre grupper som ikke er lovpålagte, men har rett på gratis tannbehandling på offentlig klinikk

Gruppe E omfattet i 2022 følgende grupper:

- Innsatte i fengsel.
- Personer med psykiske lidelser som er i poliklinisk behandling.
- Personer i pleie av pårørende.

I tillegg inkluderes rusmiddelavhengige i kommunal rusomsorg og LAR i statistikk for E-gruppen.

1233 personer i gruppe E var under tilsyn i 2022.

Tannhelsetilbud til rusmiddelavhengige ble opprettet i 2005/2006. Rusmiddelavhengige som mottar kommunale tjenester eller er under LAR (legemiddelassistert rehabilitering), har rett til gratis tannbehandling enten på offentlig tannklinikk eller gjennom avtaler vi har med privatpraktiserende tannleger. Tilbudet er godt etablert. Erfaringer fra driften viser at for denne pasientgruppen er det vanskelig å få til et like effektivt behandlingsopplegg som for andre prioriterte grupper. Det er flere private tannleger i fylket som har inngått samarbeidsavtaler om å behandle rusmiddelavhengige.

Gruppe F: Voksne (uprioriterte)

Voksne betalende pasienter er velkomne på de offentlige tannklinikkene, og på kompetansesenteret i Stavanger. Dette av flere grunner; det bidrar til økt kompetanse og faglig bredde hos tannhelsepersonell, samt at inntektene bidrar til å opprettholde nødvendige økonomiske rammer. Spesialistene både i Haugesund og Stavanger behandler pasienter som er henvist fra både offentlig og privat tannhelsetjeneste. Takstene har økt i samsvar med markedet ellers, og i 2022 var pasientinntektene 97,1 millioner kroner. Antall voksne betalende (gruppe F) undersøkt og behandlet var 31 059.

Andre spesialtjenester

Tannbehandling i narkose

Tannhelse Rogaland gir i samarbeid med Haugesund sjukehus og Stavanger universitetssjukehus tilbud om behandling i narkose. For 102 pasienter var ventetiden under 3 måneder og for 450 pasienter mer enn 3 måneder. Vi beregner ventetid fra henvisningsdato.

Myndighetens prioriteringskriterier alvorlighet, nytte og ressursbruk, og det gjøres individuelle vurderinger, slik at småbarn og pasienter med størst behov får hjelp først. Det er god tilgang på anestesitjenester på spesialistklinikkene, men begrenset kapasitet på sykehusene. De minste og de sykeste pasientene kan kun få generell anestesi på sykehusene. I 2022 er det laget skriftlige vurderingskriterier for tannbehandling i narkose på sykehusene.

Lystgassbehandling

Tannhelse Rogaland gir tilbud om tannbehandling under lystgass, og i 2022 har spesialisttannklinikkene, Haugesund, Sauda og Varhaug tannklinikk gitt tilbud om dette. 60 pasienter har fått tannbehandling i lystgassedasjon i 2022. Det har vært utfordringer knyttet til vedlikehold av lystgassutstyret, og det har derfor vært nødvendig å stoppe behandling i perioder. Det har derfor vært en nedgang i antall behandlede pasienter fra tidligere år.

Annen premedikasjon for engstelige pasienter som ikke mestrer behandlingssituasjonen, benyttes både som tillegg til lystgass og alene. Ved spesialistklinikkene tilbys dyp sedering med anestesipersonell til stede.

Tilrettelagt tannbehandling (TOO tverrfaglig behandlerteam)

I Tannhelse Rogaland er det opprettet seks tverrfaglige team som skal gi et kostnadsfritt tilbud til de som trenger hjelp for å kunne mestre vanlig tannbehandling. Teamene er lokalisert i Haugesund, Stavanger og Nærbø. Teamene, som består av tannhelsepersonell og psykolog, skal på oppdrag av Helsedirektoratet gi et tilrettelagt tannbehandlingstilbud til torturoverlevere, overgrepsutsatte og personer med sterk tannbehandlingsangst. Det er behandling av tannhelserelaterte angstlidelser som er hovedoppgaven, og ikke selve tannbehandlingen. Oral rehabilitering av de pasientene som er ferdigbehandlet i TOO-teamene, blir utført av tannleger i Tannhelse Rogaland eller hos privatpraktiserende tannleger. Flere av pasientene i denne gruppen har omfattende rehabiliteringsbehov slik at generell anestesi og spesialisttjenester ofte er nødvendig.

Det er også tre doktorgradsprosjekter på TOO (se årsmeldingen til Tannhelsetjenestens kompetansesenter Rogaland for mer informasjon).

Tannlegevakt

Tannhelse Rogaland har tannlegevakt ved Bjergsted tannklinikk og Haugesund tannklinikk. I 2022 hadde de henholdsvis 1062 og 474 konsultasjoner. Tannlegevaktene er åpne for akutt tannbehandling lørdager, søndager, hellig- og høytidsdager.

Tannhelsetjenesten i fengslene

Det foreligger avtale, og det er et godt samarbeid mellom Kriminalomsorgen og Tannhelse Rogaland. Det er hovedsakelig tannklinikkene i Bjergsted, Ølen og Haugesund som behandler innsatte i fengsel. I Åna kretsfengsel er det fast 20-40 % tannlegestilling (vurderes etter behov), og tannklinikk i fengselet. Stavanger fengsel, Haugesund fengsel og Sandeid fengsel har fått etablert et forebyggende (profylaktisk) tannhelsetilbud til de innsatte. Tilbudet innebærer at tannpleier er i fengselet til faste tider, og tilbyr samtaler og opplæring. Videre får pasientene en enkel undersøkelse, og de innsatte som har behov, henvises videre til tannklinikkene.

Tannhelseutvikling og resultater

Tannhelsesituasjonen for barn og unge i Rogaland har blitt stadig bedre de siste årene, også i 2022.

Tannhelsesituasjonen for barn- og unge i Rogaland har blitt stadig bedre de siste årene, og tendensen fortsetter i 2022. Dette kan ha sammenheng med foretakets satsing på folkehelse og forebyggende aktiviteter, samt den nasjonale faglige retningslinjen for barn og unge 0-20 år: TannBarn.

TannBarn inneholder anbefalinger om tjenester innenfor forebygging, diagnostikk, behandling, organisering og samhandling og ble i stor grad ferdig våren 2022. Implementeringen vil foregå over flere år. Retningslinjen medfører økt ressursbruk bl.a. på kontroll av indikatorårskull (3-, 5-, 12-, 15- og 18-åringene). Vi ser at tannhelsen til 5-, 12- og 18-åringene stadig blir bedre.

Andel kariesfrie (dmft=0/DMFT=0)

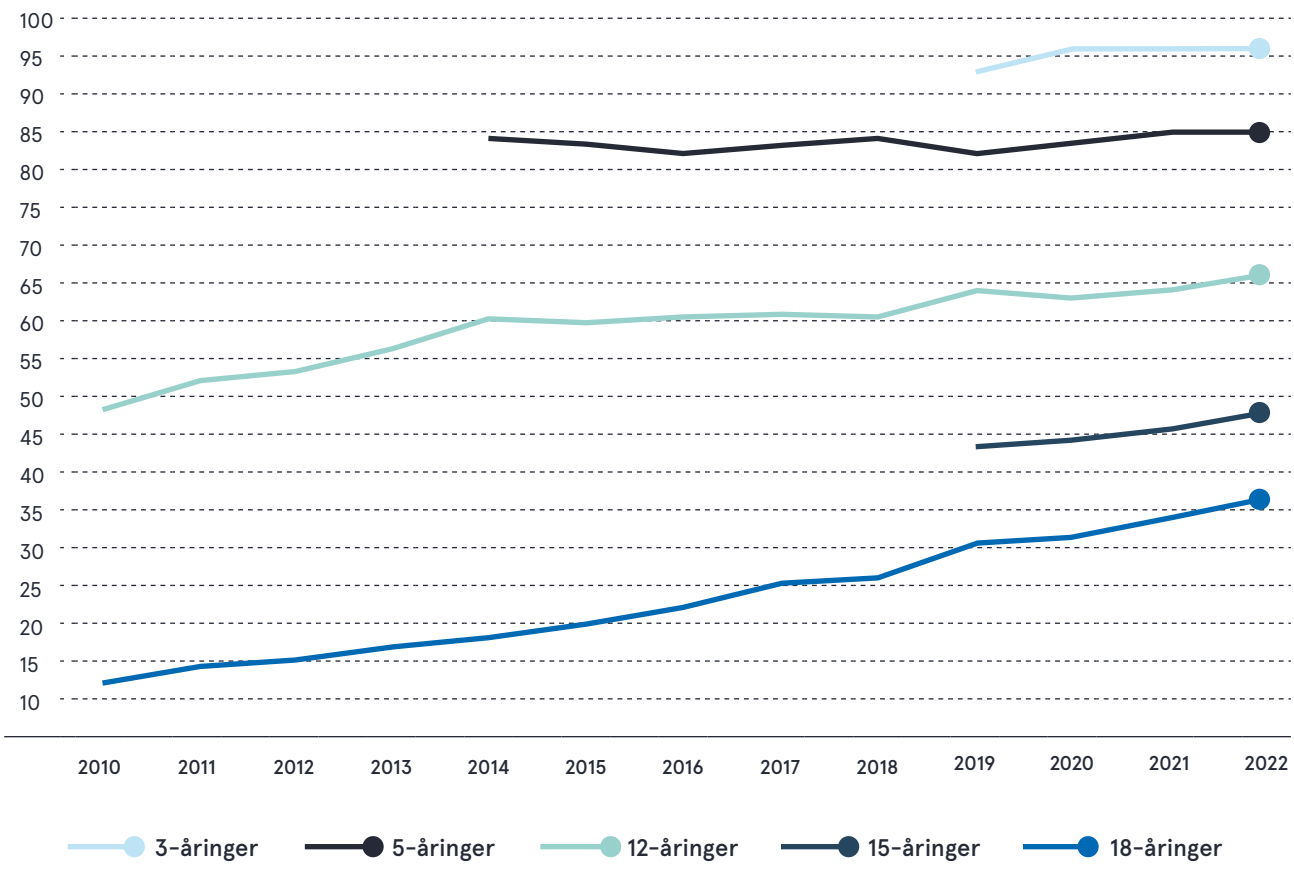

DMFT 12-åringer

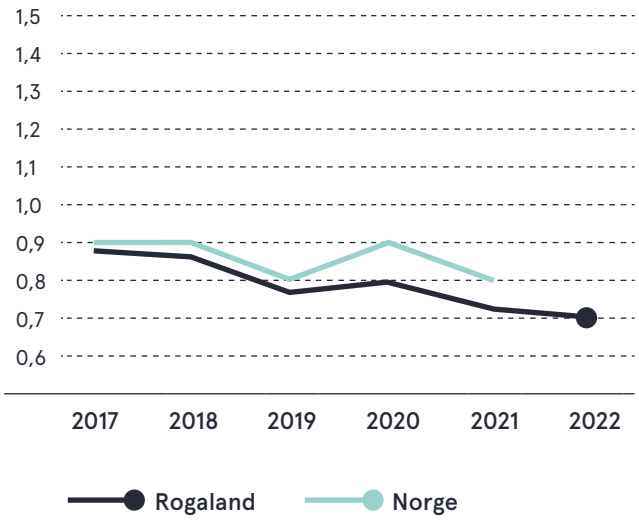

DMFT 18-åringer

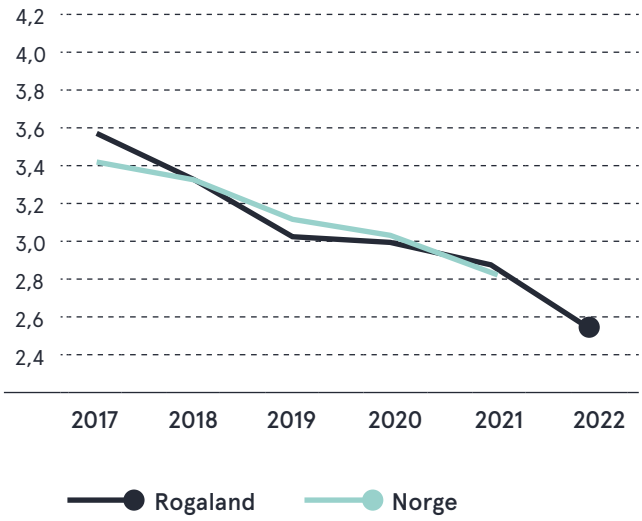

Det er noen mindre variasjoner mellom distriktene. Dette kan skyldes sosiale ulikheter i samfunnet.

Tannhelse Rogaland observerer et stadig større behandlingsbehov hos eldre og syke med egne tenner. Denne gruppen krever stor innsats med tanke på både forebyggende arbeid og tannbehandling. Det forebyggende arbeidet gjøres i samarbeid med helse- og omsorgstjenesten i kommunene, og fortsetter å ha høy prioritet i Tannhelse Rogaland.

Kompetanse

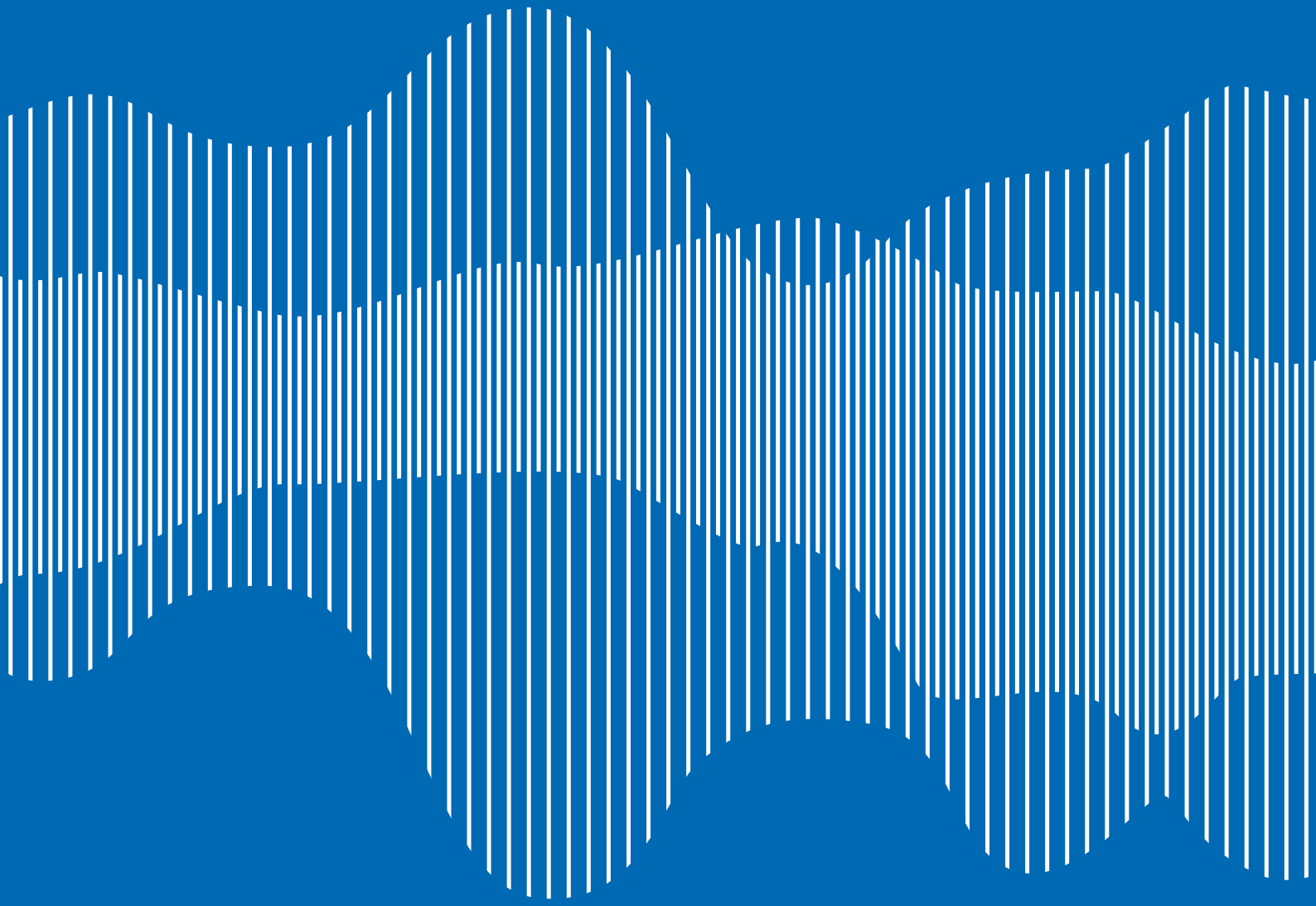

Tannhelse Rogaland gjennomfører årlig personellmøte over to dager for alle ansatte.

I 2022 ble personellmøtet gjennomført 5. og 6. mai i Stavanger. Temaene var blant annet dekontamineringsrutiner, psykososialt arbeidsmiljø, mobbing, trakassering og diskriminering. Tannlegespesialister ansatt i Tannhelse Rogaland presenterte kasus-presentasjoner.

Tannhelse Rogaland har en plan for kompetanse og kvalitetsutvikling. Det foreligger flere tiltak som skal bidra til at de som kommer i kontakt med tannhelsetjenesten, møter ansatte med god og relevant kompetanse.

Introduksjonsprogram og fadderordning

Nyansatte deltar i et introduksjonsprogram hvor det gis en innføring i Tannhelse Rogaland sine oppgaver og målsetninger. I tillegg tildeles nyansatte en fadder de første seks månedene.

Opplæringsplan

I hvert distrikt utarbeides det en årlig opplæringsplan, hvor de ansatte tilbys minimum 36 timer med kurs- og kompetanse-utvikling. Kompetanseutviklingen skjer vanligvis hovedsakelig på distriktsmøter, personellmøtet og lokale og sentrale kurs.

Distriktene fikk endelig gjennomført fysiske distriktsmøter i 2022 etter noen år med digitale gjennomføringer.

Det har vært holdt regelmessige og obligatoriske kvalitetssirkler på tannklinikkene.

Både Zoom og Teams blir aktivt brukt i opplæringsøyemed i organisasjonen.

Hospitering

Tannhelsetjenestens kompetansesenter Rogaland har i 2022 hatt flere hospitanter av kortere varighet.

Tilbudet har vanligvis bestått av at teamene som hospiterer, får en økt kompetanse innen eksempelvis kirurgi som brukes til å styrke tilbudet i distriktene. Det skjer også en utstrakt rådgivning og veiledning gjennom spesialistenes daglige kontakt med den utøvende offentlige tannhelsetjenesten.

Stipend

AMU deler årlig ut ti stipend til velferdstiltak med faglig innhold.

Utdanningsfond

Det er satt av midler fra tidligere års mindre-forbruk til et utdanningsfond til ansatte under spesialistutdanning/videreutdanning. En tannpleier er i gang med sitt doktorgradsløp, og en tannpleier tar master i tannpleie og helsefremmende arbeid. To tannleger er under spesialistutdanning i periodonti, og to tannleger gjennomfører spesialistutdanning i kjeveortopedi. Stab og ledelse har fått støtte til ledelses- og administrasjonsstudier.

Ledergruppen i Tannhelse Rogaland startet høsten 2021 et lederutviklingsprogram i regi av Agenda Kaupang som har fortsatt i 2022. Det har i tillegg vært gjennomført en samling med alle ledere i Tannhelse Rogaland.

Månedlige nyhetsbrev

Hver måned sender ledelsen ut et nyhetsbrev. Nyhetsbrevet er en viktig informasjonskanal, og vi ser at det har vært av stor nytteverdi i denne tiden som har vært preget av koronapandemien.

Kvalitet og pasientsikkerhet

I 2022 har det vært arbeidet aktivt med internkontroll for å sikre at Tannhelse Rogaland er i tråd med regelverket og arbeider med forbedring. Det har særlig vært fokus på medisinsk utstyr, dekontaminering og pasientavvik.

Det er implementert en ny rutine for opplæring og håndtering av medisinsk utstyr, og det har vært ute et anbud for periodisk vedlikehold av medisinsk utstyr. Elektromedisinsk utstyr har blitt kartlagt og skal registreres i det elektroniske systemet «Facilit». Dette vil bidra til at foretaket tilfredsstiller kravene i forskrift om håndtering av medisinsk utstyr.

I 2022 er det brukt betydelige ressurser på å forbedre dekontamineringsprosessen i foretaket. Dekontaminering handler om å rengjøre, desinfisere og sterilisere medisinsk gjenbruksutstyr. Det foreligger nasjonale anbefalinger for smittevern i klinisk odontologisk praksis, men internt i foretaket er det identifisert behov for mer detaljerte prosedyrebeskrivelser innen dekontaminering. Kompetansetjenesten for dekontaminering ved Oslo universitetssykehus har bidratt med fagkunnskap og har vært en viktig rådgivningsinstans. Det er utarbeidet nye rutiner, sjekklister og håndbok for bruk i klinikkene. Det arbeides videre med gjenstående utfordringer inn i 2023. Dette handler primært om overvåking og kontroll av selve prosessen og maskinene som benyttes i arbeidet.

Det er utarbeidet et internt opplæringsmateriell i kvalitet og pasientsikkerhet. Flere klinikker har gjennomgått denne såkalte kvalitetssirkelen høsten 2022. Diskusjon og refleksjon blant deltakerne har stått sentralt. Bevisstgjøring og diskusjoner om hva som kjennetegner kvalitet i våre tjenester, virker å ha bidratt til en økning i innmeldte pasientavvik.

Kvalitetsråd er opprettet og har hatt to møter. Kvalitetsrådet skal sørge for at kvalitetsarbeidet blir en kontinuerlig prosess der avviksbehandling, risikovurderinger og kvalitetsgjennomgang er sentrale verktøy.

Læringsgruppe er opprettet og har hatt tre møter. Gruppen skal bidra til bedre erfaringsoverføring og læring etter uønskede hendelser.

Foretaket har tatt initiativ til å øke samarbeidet mellom tannhelsetjenestene i de ulike fylkene. Det viser seg at flere utfordringer innen fagområdet kvalitet er felles. Erfaringsutveksling og et mer systematisk samarbeid kan være produktivt og føre til kvalitetsforbedring i tjenestene. Dette arbeidet fortsetter inn i 2023.

Tannhelse Rogaland har hatt en representant i Rogaland fylkeskommune sin arbeidsgruppe for å anskaffe et nytt kvalitetssystem, og vi deltar i fylkeskommunens nettverksgruppe for internkontroll.

Pasientavvik/uønskede hendelser

I 2022 er det rapportert inn 101 hendelser/avvik som gjelder pasienter. Fokus på meldekultur og viktigheten av innmelding for videre forebygging og læring, har bidratt til at ansatte oftere melder avvik.

Flertallet av hendelsene har hatt «ingen eller mild» konsekvens. Mild konsekvens betyr forbigående negativ helseeffekt og skade som ikke krever omfattende behandling. Det er flest hendelser som gjelder at det er tatt unødvendige røntgenbilder, feil ved medisinsk utstyr, feildiagnostikk og mangler ved journalføring. Ingen av hendelsene er av en slik art at de har blitt meldt videre til eksterne.

Avvik innen personvern og informasjonssikkerhet

I 2022 ble det meldt inn 64 avvik innen personvern og informasjonssikkerhet. Dette er en nedgang sammenlignet med 2021. Flere av avvikene omhandler innloggingsproblemer og er ikke brudd på personvern.

Helse, miljø og sikkerhet

Tannhelse Rogaland skal arbeide for et trygt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø gjennom kartlegging og risikovurdering, informasjon og opplæring.

Fylkestannhelsesjefen har det overordnede ansvar for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i foretaket. Ledere har ansvar for å gjennomføre HMS-arbeidet i samarbeid med vernetjenesten og øvrige ansatte.

HMS-årsrapport (se egen rapport) beskriver måloppnåelse og aktiviteter innen HMS for 2022, og disse vil bli brukt til forbedringer og utvikling i 2023.

Prioriterte områder for HMS-arbeidet i 2022:

- Opplæring til ledere og ansatte innen ulike HMS-temaer.
- Risikovurderinger: kjemikalier, psykososialt arbeidsmiljø, vold og trusler, og ulike hjelpemidler/utstyr på klinikk.
- Utarbeide retningslinje for forbygging av vold, trusler og trakassering.
- Oppfølging av medarbeiderundersøkelsen ForBedring.
- Brannvern og brannverninstruks. Utarbeidet rutine for brannalarm, brann og evakuering, rutine for brannvernopplæring og brannøvelse. Videre ble det utarbeidet skjema og sjekkliste for planlegging og gjennomføring av brannøvelser samt branninstruks.
- Utarbeidet forslag til overordnet beredskapsplan.

HMS-organisering

Det er øverste ledelse som vedtar overordnede mål, årshjul og handlingsplan for arbeidet med HMS i Tannhelse Rogaland, vernetjenesten fører tilsyn gjennom årlig rapportering. Ledere på alle nivå har ansvar for å gjennomføre HMS-arbeidet i samarbeid med vernetjenesten og øvrige ansatte for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Arbeidet følges av arbeidsmiljøutvalget.

Kompetanse

Det ble i mars gjennomført et internt heldagskurs for nye klinikkledere og distriktsledere. Temaene var blant annet HMS-mål og årshjul, ulike roller i HMS-arbeidet og gjennomgang av hvordan gjennomføre vernerunder.

På våren 2022 ble det gjennomført kurs i grunnopplæring - HMS (tidligere 40-timerskurset i HMS) fra vår bedriftshelsetjeneste til nye verneombud og klinikkledere.

Høsten 2022 har nye ledere gjennomført HMS-opplæring for ledere.

Brannansvarlige ved hver klinikk gjennomførte grunnleggende brannvernkurs i regi av Rogaland brann- og redning i oktober 2022.

Medvirkning

Verneombudene fikk i begynnelsen av året tilsendt dokumentet «Velkommen som nytt verneombud» som en introduksjon til sin nye rolle.

AMU-representantene har fått en innføring i hvilke oppgaver som ligger til AMU.

Det er gjennomført et verneombudsmøte hvor øverste ledelse deltok, og ledelsen har gjennomført månedlige møter med tillitsvalgte.

Tannhelse Rogaland ble i siste kvartal invitert med i Rogaland Fylkeskommune sitt arbeid innen AKAN og arbeid med forebygging av rus og avhengighet.

Tannhelse Rogaland sin bedriftshelsetjeneste AVONOVA bistår ansatte og ledere, AMU og verneombud i HMS-spørsmål. I 2022 har hovedaktiviteten til BHT vært deltagelse i AMU, kurs i grunnopplæring - HMS (tidligere 40-timerskurset i HMS).

Tilsyn

Det har ikke vært tilsyn fra eksterne instanser knyttet til arbeidsmiljø i Tannhelse Rogaland i 2022.

Arbeidsmiljøutvalg

Det er gjennomført seks planlagte AMU-møter i 2022 og ett ekstraordinært møte.

Vernetjenesten har gjennomført ulike aktiviteter i 2022, og har utarbeidet egen årsrapport.

Arbeidsmiljø

Det skal til enhver tid drives et systematisk HMS-arbeid for å sikre et forsvarlig, stimulerende og inkluderende arbeidsmiljø i Tannhelse Rogaland.

Kartlegging
Det har vært gjennomført oppfølging av medarbeiderundersøkelse ForBedring ved alle distriktsmøtene første halvår i 2022.

Andre halvår av 2022 har oppfølgingen av medarbeiderundersøkelsen fortsatt lokalt på klinikkene, og de ansatte har blitt påminnet å arbeide med handlingsplanene igjennom nyhetsbrevene.

Det vært gjennomført flere kartlegginger vedrørende utforming av behandlingsrom i samarbeid med kvalitetsavdelingen og HR/HMS.

I forbindelse med gjennomføring av verne-runder i løpet av 2022 ble det utarbeidet nye rutiner og vernerundeskjema.

Vernerunder
HMS-rådgiver har deltatt på flere vernerunder i de ulike distriktene.

Brannvern
Ut fra en overordnet risikovurdering gjort i 2021, ble det utarbeidet rutine for brannalarm, brann og evakuering, rutine for brannvernopplæring og brannøvelse. Skjema og sjekkliste for plan-legging og gjennomføring av brannøvelser samt branninstruks i 2022. Disse ble gjort kjent for de ansatte gjennom kvalitetshåndboken, nyhetsbrev og vernerundene som ble gjennomført i løpet av året.

HMS-hjørnet
Månedlig presenteres en HMS-sak i nyhetsbrevet.

Avvik og uønskede hendelser
Registrering av avvik/uønskede hendelser skal bidra til at avvik blir korrigert og til systematisk forbedring. Foretaket benytter QM+ til å registrere avvik.

HMS-avvik
I 2022 ble det meldt inn 247 HMS-avvik ved Tannhelse Rogaland, som er en betydelig oppgang fra 2021 med 167 meldte HMS-avvik. Mulig årsak til oppgangen kan være foretaket sitt kontinuerlige arbeid innen HMS.

Kategorier av rapporterte HMS-avvik legges fram for AMU, noe som er viktig for systematisk oppfølging og læringseffekt på tvers av foretaket.

Beredskap
Korona
Vedrørende koronapandemien ble nesten alle retningslinjer avviklet i starten av 1. kvartal 2022. Vi fortsatte å ha lagerbeholdning for 3 måneder på klinikknivå. Beredskapsledelsen avviklet de faste møtene.

Krig i Ukraina
Da krigen i Ukraina brøt ut, opplevde man en økt flykningstrøm til Norge. Tannhelse Rogaland gjennomførte en risikovurdering i forhold til akutt økning i pasientantall/behandlinger.

Informasjonssikkerhet
Tannhelse Rogaland har årlig gjennomgang av interne rutiner for å ivareta informasjons-sikkerhet på klinikknivå og organisasjonsnivå.

Folkehelse-arbeid

Tannhelse Rogaland arbeider for et kunnskapsbasert, helsefremmende og systematisk folkehelsearbeid, hvor målet er å sette befolkningen i Rogaland i stand til å bevare tenner hele livet. For å oppnå dette samarbeides det med ulike aktører innenfor helse- og omsorgstjenester, folkehelse-rådgivere i kommunene, skoler og frivillige organisasjoner. Tannhelse Rogaland er med i partnerskap for folkehelse i Rogaland.

Antall timer som brukes på folkehelsearbeid, har økt jevnt de siste årene, med unntak av 2020 og 2021. Pandemien førte til perioder med nedstengning og strenge smitteverntiltak i mange institusjoner. I 2022 har antall timer brukt på folkehelse gått opp på nivå med tallene som var registret i 2019. Kontakten med våre samarbeidspartnere ble i stor grad gjenopprettet i 2022, og folkehelsearbeidet ble gjenopptatt for de aller fleste gruppene.

Tannhelsedistrikt*	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nord-Rogaland	399	483	656	783	824	128	385	264
Kompetansesenteret							9	0
Nord-Jæren & Ryfylke	269	246	243	231	285	57		
Stavanger	236	183	217	223	246	47	254	206
Sandnes	241	229	226	224	321	113	344	217
Sør-Jæren	324	305	324	253	387	69	314	587
Tannhelse Rogaland	**1 468**	**1 447**	**1 666**	**1 714**	**2 062**	**414**	**1 306**	**1 274**

* Varierer mht. størrelse og antall stillinger.

Tiltak mot prioriterte grupper

Folkehelsearbeid dreier seg om forebyggende og helsefremmende tiltak. Jo tidligere gode vaner innarbeides, jo større muligheter er det for at disse gode vanene tas med inn i voksenlivet. For å ivareta aspektet med tidlig intervensjon er tiltak rettet mot helsestasjoner, barne- og ungdomsskoler, asylsøkere og innvandrere gitt høy prioritet.

Helsestasjoner

Tannhelse Rogaland FKF har et godt samarbeid med helsestasjonene og skolehelsetjenesten. Det avholdes årlige samarbeidsmøter, og opplæring av ansatte på helsestasjonene. I noen kommuner har tannpleier undervist i tannhelse på barseltreff i regi av helsestasjon.

Barne- og ungdomsskoler

Folkehelsetiltaket «Evig smil 1» er rettet mot 6. klassetrinn og tilbys alle barneskoler i Rogaland årlig. Folkehelsetiltaket «Evig smil 2» er en videreutvikling av dette programmet, og tilbys for elever i 9. klassetrinn. «Evig smil 1 og 2» er relatert til mat- og helsefaget i grunnskolen og blir derfor tilbudt til 6. og 9. klassetrinn.

Asylsøkere, flyktninger og innvandrere

Befolkningen i Rogaland består av en voksende andel asylsøkere, flyktninger og innvandrere spesielt etter krigen i Ukraina. Ikke minst gjelder dette de tettest befolkede områdene og steder med asylmottak. I disse områdene er det gitt høy prioritet til tiltak rettet mot både foreldre og barn. Møtet med en ny kultur og et annet kosthold bidrar til at disse kan være svært utsatt for karies. Vi har tannhelsetiltak rettet mot barn, ungdom og voksne. I 2022 bidrog tannpleier med informasjon og opplæring på Helsedag for flyktningkvinner i Sandnes kommune, og det ble gitt tannhelseundervisning for minoritetskvinner ved Frisklivssentralen i Stavanger kommune, introduksjonskurs og voksenopplæring i noen kommuner. Det ble også gjennomført tannhelseundervisning for alle klasser i grunnskolen ved Johannes læringssenter. Det er egne tiltak som brukes i barselgrupper for familier med innvandrerbakgrunn, og for foreldre/barn- grupper i barnehage ved læringssenter.

Det ble kjøpt inn tannbørster og tannkrem som ble delt ut i mottak som ble etablert i forbindelse med flyktningstrømmen fra Ukraina.

Ulike undervisningsoppdrag

Gjennom undervisning av elever, studenter og ansatte i ulike typer undervisningsinstitusjoner, oppnår en at kunnskapen ikke bare når disse, men at de bruker kunnskapen videre til å hjelpe andre. Denne undervisningen er derfor en viktig del av tannpleiernes folkehelsearbeid. Ved noen videregående skoler ble det i 2022 gjennomført undervisning for VG2 helsefagarbeider, og ved noen videregående skoler ble det også gjennomført undervisning for andre linjer.

Tannpleier har hatt tann- og munnhelseundervisning ved Fagskolen Rogaland for linjen «Menn i helse».

Tannhelse Rogaland ble invitert til SUS, fagdag for ansatte med tema «Ernæring og tannhelse». Her deltok tannpleier med tannhelseundervisning relatert til temaet.

Undervisning ved høyskole

Tannpleiere underviser i tannhelse for sykepleierstudenter ved Høgskolen på Vestlandet (HVL), campus Haugesund, Universitetet i Stavanger.

Undervisning av ansatte i institusjoner

Det tilbys årlig undervisning i tann- og munnhelse for helsepersonell på sykehjem, i hjemmesykepleien, DPS, bofellesskap (psykisk utviklingshemmede, rus og psykiatri) og andre institusjoner.

Eldre
Tannhelse Rogaland FKF blir jevnlig invitert til å delta på møter i ulike pensjonistforeninger og eldreråd i Sør-Rogaland. Det er stor interesse for ulike stønadsordninger til tannbehandling, og hvordan en kan ta best mulig vare på tannhelsen i eldre år.

Fengsel
Tannpleiere i Tannhelse Rogaland FKF har jevnlig gitt opplæring og informasjon til innsatte i fengsel i Haugesund, Sandeid og Stavanger fengsel, ved å være regelmessig til stede i fengslene. Dette tiltaket er blitt gjennomført også i 2022.

Funkishuset/Helsestasjon for rusmiddelavhengige i Kopervik
Tannpleiere informerer om tannhelse og gir tips og råd slik at den enkelte kan ivareta sin tannhelse til tross for en vanskelig hverdag. Vanligvis er tannpleier jevnlig på Funkishuset i Sandnes og ved MO – mottaks og oppfølgingssenter for rusmiddelavhengige i Kopervik – og deler ut munnpleiemidler.

Kommunenes folkehelseforum
Tannhelse Rogaland ønsker å være med i kommunenes folkehelseforum. Foreløpig er det bare i Eigersund kommune dette er en realitet. Her er tannpleier/ folkehelsekoordinator fast representert.

Likestilling og arbeid mot diskriminering

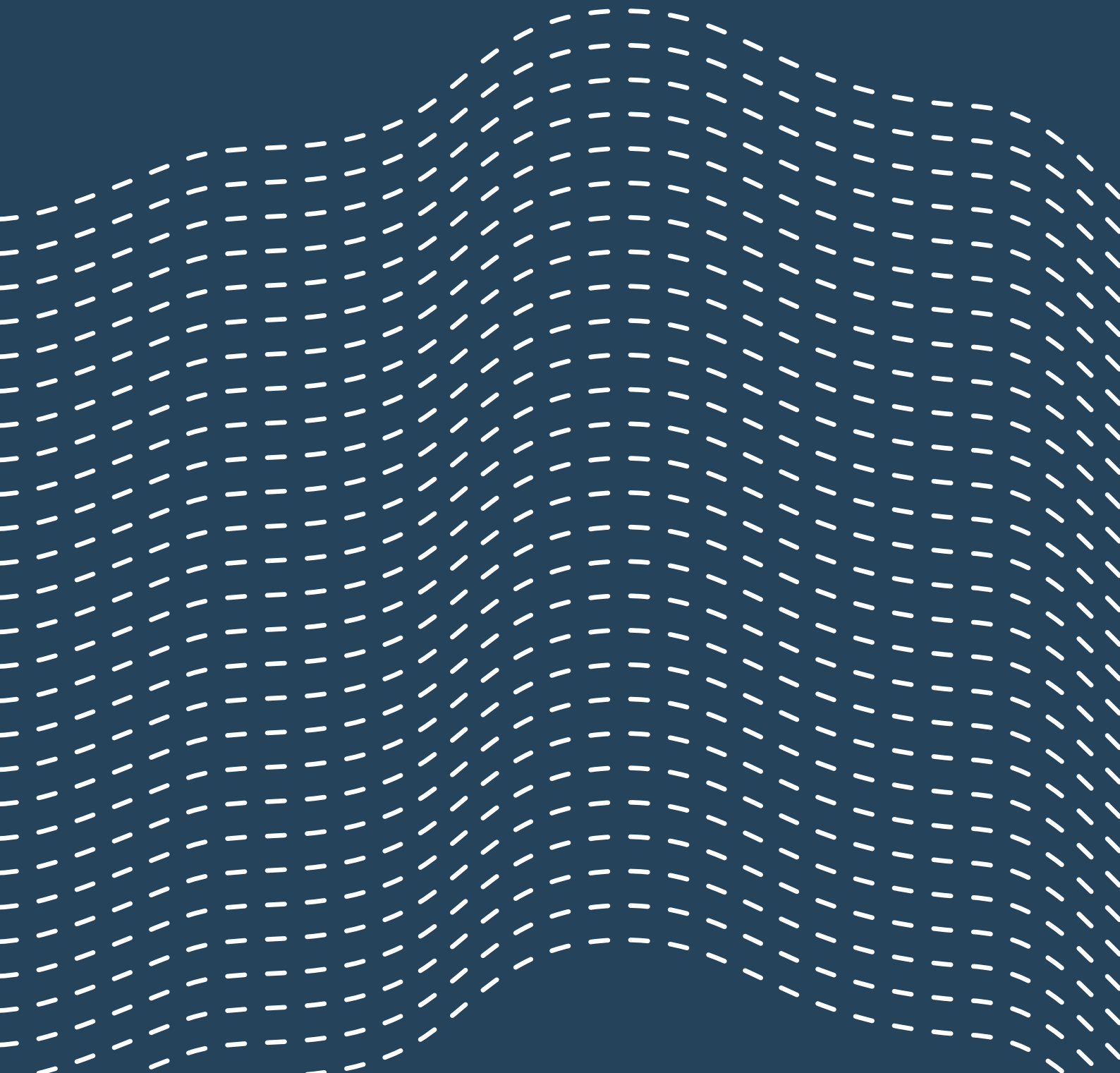

Tannhelse Rogaland har i 2022 arbeidet aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk eller kombinasjoner av disse grunnlagene, samt søke å hindre trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold.

Det er utarbeidet likestillingsredegjørelse som er tilgjengelig på Tannhelse Rogaland sine nettsider: www.tannhelserogaland.no

Universell utforming

Det er en prioritert oppgave for Tannhelse Rogaland å gi bedre brukervennlighet og tilgjengelighet for pasienter og allmennheten ellers. Mange av foretakets pasienter har utfordringer knyttet til fremkommelighet. Alle tannklinikkene er kartlagt, og det er sett på avvik i forhold til byggteknisk forskrift TEK10.

Tannhelse Rogaland har nettsider som tilfredsstiller kravene til universell utforming. Mobile teleslynger er installert på alle tannklinikkene, flere resepsjonsområder er bygget om for å bedre brukervennligheten og andre justeringer er foretatt.

Figur 1: På www.tannhelserogaland.no publiseres status for universell utforming i fem kategorier.

Økonomi

Regnskapet for 2022 viser et netto merforbruk på 1,8 millioner kroner i forhold til budsjett og netto driftsresultat er 2,3 millioner kroner.

	Resultat 2022	Budsjett 2022	Resultat 2021	Resultat 2020
Driftsinntekter	457 946	402 832	404 980	387 341
Driftsutgifter	466 174	403 407	403 795	376 640
Brutto driftsresultat	-8 228	-575	1 185	10 702
Netto driftsresultat	**2 325**	**-**	**11 515**	**22 496**
Tidligere års mindreforbruk tilført driftsregnskapet	9 105	-	16 839	22 417
Bruk av avsetninger og nye avsetninger	-11 430	-	-28 354	-44 913
Mindreforbruk	**0***	**-**	**0***	**0***

Tall i hele 1 000

*Ny kommunelov gir endringer i hvordan regnskapet skal settes opp fra 2020. Det vil derfor ikke lenger fremkomme et mindreforbruk i regnskapet. Regnskapsmessig resultat før administrative transaksjoner vil være det som tidligere ble ansett som et mer-/mindreforbruk.

Det er et mindreforbruk til lønn inkludert sosiale utgifter på 13,5 mill. kroner. Det har i 2022 vært en vanskelig rekrutteringssituasjon, og det er noen ubesatte stillinger. En del er knyttet til at Tannhelse Rogaland fikk mer midler til å bygge opp TOO-tilbudet enn hva som var mulig å få til. I tillegg var det ikke måloppnåelse i stimuleringsavtalen.

Alle inntekter knyttet til pasientbehandling var 97,1 mill. kr, hvilket er 6,8 mill. kroner mindre enn opprinnelig budsjettert. Med innføringen av ny gruppe 21- og 22-åringer som skulle ha halv pris på tannhelsetjenester, har det vært vanskelig å estimere hva denne gruppen utgjorde, og det er grunn til å tro at budsjettet var satt for høyt. Overføringer fra staten var som budsjettert. Til sammen var syke- og fødselspengerefusjon 4,0 mill. høyere enn budsjettert.

Mindreforbruket på 9,1 mill. kr fra 2021 er avsatt i disposisjonsfond til nye medisinskteknisk utstyr og benyttet til en engangsutbetaling av stimuleringsmidler.

Årets investeringer i tannklinikker, IKT og medisinsk teknisk utstyr på 23,8 mill. er finansiert gjennom lånemidler og bruk av fondsmidler.

En del poster i budsjett er overskredet som følge av endrede forutsetninger med koronavirus og uroligheter i verden. Økonomien er preget av generelt økte priser og økt forbruk og priser på smittevernutstyr. Koronapandemien har gitt 3,5 mill. kroner i ekstra ikke-kompenserte kostnader i 2022.

Som følge av etterslep på oppgradering og utskifting av utstyr og vedlikehold er det anskaffet utstyr og pusset opp flere steder i 2022. Dette dekkes inn av fondsmidler.

Utfordringer og tiltak i 2023

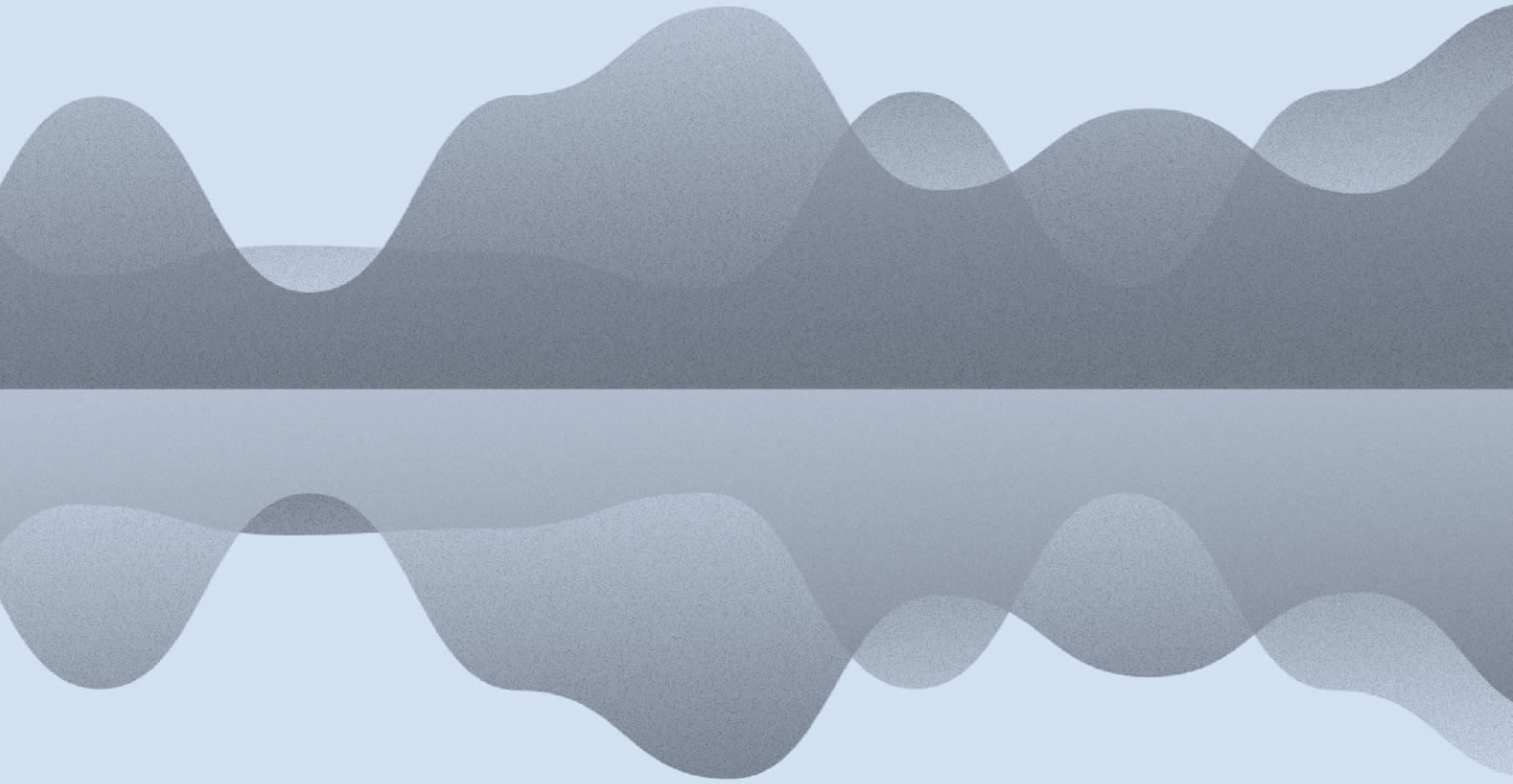

Hovedmålene er skissert i Økonomiplan 2023–2026:

- Utarbeide strategiplan 2020-2030.
- Videreutvikle organisasjonsmodell og lederstruktur.
- Videreutvikle kvalitets- og forbedrings-arbeid iht. lovverk og forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgs-tjenesten for å oppnå kontinuerlig forbedring.
- Tannhelse Rogaland skal ha tilstrekkelig ansatte med kompetanse som oppfyller krav iht. gjeldende lovkrav.
- Folkehelsearbeidet i Tannhelse Rogaland skal være offensivt, strukturert og kunnskapsbasert og sette befolkningen i stand til å ivareta egen tannhelse.

I tillegg vil dette være viktige fokusområder i 2023:

- Videre styrke samhandling med kommuner og andre samhandlingsparter.
- Jobbe for et godt nærværsmiljø, arbeidsmiljø og god kommunikasjon.
- Styrke beredskapsarbeidet i organisasjonen.
- Aktivt medvirke til en koordinert og langsiktig forskningsinnsats.
- Samarbeid med privat tannhelsetjeneste for å løse offentlige oppgaver.
- Jobbe målrettet for å sikre personell i en bærekraftig tannhelsetjeneste.

Kariesstatistikk nøkkelårskull

5-åringene

% av 5-åringene uten karieserfaring, dmft=0

Tannhelsedistrikt	Totalt antall	% us	% dmft=0	% dt=0	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nord-Rogaland	1302	90	88	89	83	85	85	84	83	86	88
Nord-Jæren & Ryfylke*					80	82	88	79	85		
Stavanger	1908	88	86	88	84	82	82	81	84	86	86
Sandnes	1675	79	83	87	80	82	83	83	82	84	83
Sør-Jæren	1345	89	85	88	82	85	83	84	83	85	85
Rogaland	**6230**	**86,1**	**85**	**88**	**82**	**83**	**84**	**82**	**83**	**85**	**85**
Norge					**80**	**81**	**81**	**81**	**81**	**82**	

12-åringene

% av 12-åringene uten karieserfaring, DMFT=0

Tannhelsedistrikt	Totalt antall	% us	% DMFT=0	% DT=0	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nord-Rogaland	1499	86	68	84	62	63	63	66	63	68	68
Nord-Jæren & Ryfylke*					52	57	57	60	60		
Stavanger	2097	88	68	87	61	64	61	67	67	65	68
Sandnes	1857	75	63	84	62	61	61	63	60	62	63
Sør-Jæren	1528	88	62	82	60	57	60	62	62	61	62
Rogaland	**6981**	**83,9**	**66**	**84**	**60**	**61**	**61**	**64**	**63**	**64**	**66**
Norge					**59**	**60**	**60**	**64**	**61**	**63**	

18-åringene

% av 18-åringene uten karieserfaring, DMFT=0

Tannhelsedistrikt	Totalt antall	% us	% DMFT=0	% DT=0	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nord-Rogaland	1400	84	38	66	23	28	27	34	35	35	38
Nord-Jæren & Ryfylke*					20	24	21	24	24		
Stavanger	1990	84	38	71	23	27	30	33	35	36	38
Sandnes	1645	71	33	65	22	24	25	30	29	34	33
Sør-Jæren	1276	86	34	68	21	22	25	27	30	29	34
Rogaland	**6311**	**81,1**	**36**	**68**	**22**	**25**	**26**	**30**	**32**	**34**	**36**
Norge					**24**	**27**	**27**	**29**	**31**	**32**	

*Distriktsstrukturen er endret, og det rapporteres fra 2021 ikke lenger på Nord-Jæren & Ryfylke thd.
Tallene er inkludert i Sandnes thd og Stavanger thd.

DMFT for 12-åringer gj.sn. antall tenner med karieserfaring

Tannhelsedistrikt	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nord-Rogaland	0,8	0,8	0,7	0,8	0,6	0,6
Nord-Jæren & Ryfylke*	1,1	0,9	0,9	0,9		
Stavanger	0,8	0,9	0,7	0,7	0,7	0,7
Sandnes	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8
Sør-Jæren	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8
Rogaland	**0,9**	**0,9**	**0,8**	**0,8**	**0,7**	**0,7**
Norge	**0,9**	**0,9**	**0,8**	**0,9**	**0,8**	

% av 12-åringene uten ny karies, DT=0

Tannhelsedistrikt	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nord-Rogaland	83	83	83	83	84	84
Nord-Jæren & Ryfylke*	78	78	81	81		
Stavanger	84	83	86	87	85	87
Sandnes	84	83	81	83	83	84
Sør-Jæren	83	85	81	83	83	82
Rogaland	**83**	**83**	**83**	**84**	84	84
Norge						

*Distriktsstrukturen er endret, og det rapporteres fra 2021 ikke lenger på Nord-Jæren & Ryfylke thd.
Tallene er inkludert i Sandnes thd og Stavanger thd.

DMFT for 18-åringer gj.sn. antall tenner med karieserfaring

Tannhelsedistrikt	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nord-Rogaland	3,2	3,1	2,8	2,8	2,6	2,4
Nord-Jæren & Ryfylke*	4,2	4,0	3,6	3,5		
Stavanger	3,2	3,0	2,6	2,6	2,5	2,3
Sandnes	3,7	3,4	3,1	3,1	2,9	2,7
Sør-Jæren	3,9	3,4	3,3	3,2	3,0	2,8
Rogaland	**3,6**	**3,3**	**3,0**	**3,0**	**2,7**	**2,5**
Norge	**3,4**	**3,3**	**3,1**	**3,0**	**2,8**	

% av 18-åringene uten ny karies, DT=0

Tannhelsedistrikt	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nord-Rogaland	62	63	66	65	67	66
Nord-Jæren & Ryfylke*	51	53	56	57		
Stavanger	63	67	69	70	70	71
Sandnes	65	65	64	63	62	65
Sør-Jæren	65	68	62	66	64	68
Rogaland	**62**	**64**	**64**	**65**	**66**	**68**
Norge						

*Distriktsstrukturen er endret, og det rapporteres fra 2021 ikke lenger på Nord-Jæren & Ryfylke thd.
Tallene er inkludert i Sandnes thd og Stavanger thd.

Frekvensfordeling DMFT 12-åringene

Tannhelsedistrikt	DMFT	DT3-5	DT i gj.snitt	MT	MT i gj.snitt	FT	FT i gj.snitt
Nord-Rogaland	792	323	0,25	13	0,010	456	0,36
Stavanger	1207	397	0,22	7	0,004	803	0,44
Sandnes	1059	370	0,26	8	0,006	681	0,49
Sør-Jæren	1064	383	0,29	16	0,012	665	0,50
Rogaland	**4122**	**1473**	**0,25**	**44**	**0,008**	**2605**	**0,44**

Tannhelsedistrikt	DMFT	% DMFT=0	% DMFT1-4	% DMFT 5-9	% DMFT>=10
Nord-Rogaland	0,6	68,2	30,55	1,25	0,00
Stavanger	0,7	68,2	29,68	2,02	0,05
Sandnes	0,8	63,4	34,79	1,79	0,07
Sør-Jæren	0,8	62,5	35,15	2,16	0,22
Rogaland	**0,7**	**65,7**	**32,34**	**1,83**	**0,09**

Frekvensfordeling DMFT 18-åringene

Tannhelsedistrikt	DMFT	DT3-5	DT i gj.snitt	MT	MT i gj.snitt	FT	FT i gj.snitt
Nord-Rogaland	2812	884	0,75	26	0,022	1902	1,61
Stavanger	3822	1066	0,64	15	0,009	2741	1,64
Sandnes	3176	964	0,82	11	0,009	2201	1,87
Sør-Jæren	3062	790	0,72	11	0,010	2261	2,07
Rogaland	**12872**	**3704**	**0,72**	**63**	**0,012**	**9105**	**1,78**

Tannhelsedistrikt	DMFT	% DMFT=0	% DMFT1-4	% DMFT 5-9	% DMFT>=10
Nord-Rogaland	2,4	37,7	43,34	13,99	4,92
Stavanger	2,3	37,6	45,10	13,50	3,82
Sandnes	2,7	33,1	46,34	15,82	4,76
Sør-Jæren	2,8	33,8	42,99	17,60	5,59
Rogaland	**2,5**	**35,8**	**44,53**	**15,02**	**4,67**

Statistikk bekymringsmeldinger

Bekymringsmelding barnevern

Tannhelsedistrikt	Antall varsler sendt foresatte	Antall ganger barnevernet har tatt kontakt med tannklinikk	Antall bekymrings-meldinger
Nord-Rogaland	4	4	1
Kompetansesenteret	0	0	2
Stavanger	2	6	4
Sandnes	5	9	4
Sør-Jæren	2	2	1
Tannhelse Rogaland	**13**	**21**	**12**

Statistikk behandlingsomfang

Gruppe A

Gruppe A. Barn og ungdom, født 2004–2021

Tannhelsedistrikt	Totalt	Under tilsyn	Under tilsyn %	Us og behandlet	Us og behandlet %	Under behandling	Planlagt ikke innkalt*
Nord-Rogaland	24 337	23 160	95,2	15 572	64,0	718	6 870
Stavanger	34 327	32 988	96,1	20 588	60,0	1 443	10 957
Sandnes	29 575	28 184	95,3	17 178	58,1	1 396	9 610
Sør-Jæren	23 064	21 526	93,3	15 119	65,6	1 203	5 204
Tannhelse Rogaland	**111 303**	**105 858**	**95,1**	**68 457**	**61,5**	**4 760**	**32 641**

* Inkluderer 1- og 2-åringene som får tilsyn på helsestasjon.

Gruppe B

Psykisk utviklingshemmede over 18 år

Tannhelsedistrikt	Totalt	Under tilsyn	Under tilsyn %	Us og behandlet	Us og behandlet %	Under behandling	Planlagt ikke innkalt
Nord-Rogaland	577	535	92,7	439	76,1	45	51
Stavanger	441	421	95,5	335	76,0	57	29
Sandnes	399	366	91,7	275	68,9	57	34
Sør-Jæren	407	374	91,9	319	78,4	42	13
Tannhelse Rogaland	**1 824**	**1 696**	**93,0**	**1 368**	**75,0**	**201**	**127**

Gruppe C1

Eldre og langtidssyke i institusjon (syke- og aldershjem, omsorgsbolig, sykehus og rusbehandling)

Tannhelsedistrikt	Totalt*	Under tilsyn	Under tilsyn %	Us og behandlet	Us og behandlet %	Under behandling	Planlagt ikke innkalt
Nord-Rogaland	813	697	85,7	553	68,0	49	95
Stavanger	1 075	909	84,6	609	56,7	133	167
Sandnes	693	545	78,6	404	58,3	74	67
Sør-Jæren	458	389	84,9	321	70,1	52	16
Tannhelse Rogaland	**3 039**	**2 540**	**83,6**	**1 887**	**62,1**	**308**	**345**

* Registrerte personer i gruppen oppgitt fra helse- og sosialetatene i kommunene.

Gruppe C2

Pasienter som mottar hjemmebaserte tjenester, definert som nødvendig helsehjelp

Tannhelsedistrikt	Totalt*	Under tilsyn	Under tilsyn %	Us og behandlet	Us og behandlet %	Under behandling	Planlagt ikke innkalt
Nord-Rogaland	909	738	81,2	524	57,6	83	131
Stavanger	536	506	94,4	297	55,4	111	98
Sandnes	498	411	82,5	253	50,8	93	65
Sør-Jæren	648	563	86,9	383	59,1	107	73
Tannhelse Rogaland	**2 591**	**2 218**	**85,6**	**1 457**	**56,2**	**394**	**367**

*Registrerte personer i gruppen oppgitt fra kommunene.

Gruppe D

Ungdom 19 og 20 år, født 2001 og 2002

Tannhelsedistrikt	Totalt	Under tilsyn	Under tilsyn %	Us og behandlet	Us og behandlet %	Under behandling	Planlagt ikke innkalt
Nord-Rogaland	2 686	2 421	90,1	1 457	54,2	157	807
Stavanger	3 718	3 359	90,3	1 936	52,1	244	1 179
Sandnes	2 821	2 434	86,3	1 434	50,8	228	772
Sør-Jæren	2 324	2 000	86,1	1 334	57,4	164	502
Tannhelse Rogaland	**11 549**	**10 214**	**88,4**	**6 161**	**53,3**	**793**	**3 260**

Gruppe E inkl. rus

Pasienter i psykiatri, pleie av pårørende, fengsel og rusvern

Tannhelsedistrikt	Totalt	Under tilsyn	Under tilsyn %	Us og behandlet	Us og behandlet %	Under behandling	Planlagt ikke innkalt
Nord-Rogaland	505	428	84,8	217	43,0	77	134
Stavanger	258	236	91,5	127	49,2	87	22
Sandnes	316	259	82,0	132	41,8	92	35
Sør-Jæren	344	310	90,1	179	52,0	98	33
Tannhelse Rogaland	**1 423**	**1 233**	**86,6**	**655**	**46,0**	**354**	**224**

21- og 22-åringer*

Tannhelsedistrikt	Totalt	Under tilsyn	Under tilsyn %	Us og behandlet	Us og behandlet %	Under behandling	Planlagt ikke innkalt
Nord-Rogaland	2 537	2 198	86,6	1 088	42,9	118	992
Stavanger	3 317	2 960	89,2	1 466	44,2	236	1 258
Sandnes	2 098	1 671	79,6	673	32,1	132	866
Sør-Jæren	1 948	1 576	80,9	1 000	51,3	161	415
Tannhelse Rogaland	**9 900**	**8 405**	**84,9**	**4 227**	**42,7**	**647**	**3 531**

* Ny gruppe fra 2022. En del av disse er behandlet utenom den offentlige tannhelsetjenesten.
Det er ikke komplette tall for denne gruppen.

Gruppe F

Uprioritert, voksne betalende pasienter

Tannhelsedistrikt	Totalt	Under tilsyn	Under tilsyn %	Us og behandlet	Us og behandlet %	Under behandling	Planlagt ikke innkalt
Nord-Rogaland	109 343	10 221	9,3	6 049	5,5	662	3 510
Stavanger	156 490	7 624	4,9	4 460	2,9	907	2 257
Sandnes	124 300	5 274	4,2	3 384	2,7	581	1 309
Sør-Jæren	94 825	7 940	8,4	5 666	6,0	469	1 805
Tannhelse Rogaland	**484 958**	**31 059**	**6,4**	**19 559**	**4,0**	**2 619**	**8 881**

Årsaker til ikke 100 % måloppnåelse

Tannhelsedistrikt	Totalt	Ikke møtt	Takket nei	Etterslep
Gruppe A	5 445	1 568	390	3 487
Gruppe B	128	45	20	63
Gruppe C1 og C1 rus	499	29	121	349
Gruppe C2	373	97	122	154
Gruppe D	1 335	607	274	454
Gruppe E og rus	190	100	23	67
21- og 22-åringer	1 495	368	391	736
Sum prioriterte grupper	**9 465**	**2 814**	**1 341**	**5 310**
Gruppe F	6 312	181		6 131
Tannhelse Rogaland	**15 777**	**2 995**	**1 341**	**11 441**

Tannhelse Rogaland

Tannhelse Rogaland FKF
Postboks 130 sentrum
4001 Stavanger

Besøksadresse
Arkitekt Eckhoffs gate 1
4010 Stavanger

Telefon
51 51 69 96

E-post
firmapost@throg.no

www.tannhelserogaland.no

